

SEVAL

impol
Aluminum Industry
Impol · Seval

INFORMATIVNI LIST
SEPTEMBAR/OKTOBAR 2024.
BROJ 192

**SAJAM ALUMINIJUMA „ALUMINIUM 2024“
DIZELDORF, NEMAČKA**

Sadržaj

4

ALUMINIJUM JE METAL BUDUĆNOSTI

7

SA NOVIM PROIZVODIMA, UKLJUČUJUĆI I ONE KOJI ODRAŽAVAJU NAŠU POSVEĆENOST ODRŽIVOM RAZVOJU, MORAMO OJAČATI SVOJU POZICIJU NA TRŽIŠTU

8

POZITIVNO POSLOVANJE MORAMO OBEZBEDITI MERAMA INTERNE EKONOMIJE I UPRAVLJANJEM TROŠKOVIMA

10

PROIZVODNJA I ODRŽAVANJE SU SISTEM SPOJENIH SUDOVA KOJI MOŽE USPEŠNO DA RADI UZ MEĐUSOBNU SINERGIJU I RAZMENU INFORMACIJA

11

SAJAM „ALUMINIUM 2024”

18

LEAN (VITKA) PROIZVODNJA

25

NAREDBA O BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJU NA RADU: KLJUČNI KORACI KA BEZBEDNIJEM RADNOM OKRUŽENJU

Drage kolege

Tekst: **Danijela Smiljanić, Izvršni urednik**

Sa velikim ponosom dočekujemo još jedan Dan Društva, trenutak u godini kada se zajedno osvrćemo na postignute uspehe, ali i sa entuzijazmom gledamo ka budućim izazovima i mogućnostima. Ovo nije samo vreme slavlja, već prilika da prepoznamo doprinos svakog od nas u građenju kompanije koju zajedno činimo uspešnom i stabilnom.

Kroz ovo izdanje Seval-a, proslavićemo ključne trenutke koji su nas doveli do ovog mesta, ali i ljude koji su neprestano ulagali svoj trud, znanje i energiju. Podelićemo inspirativne priče, projekte i inicijative koje su obeležile proteklu godinu, kao i planove koji nas vode u budućnost.

Dan Društva je vreme da istaknemo našu zajedničku posvećenost vrednostima koje nas vode – timskom radu, odgovornosti, inovacijama i težnji ka stalnom usavršavanju. Svako od nas je deo ove priče, i svaki uspeh je rezultat zajedničkog rada. Ovaj dan je, takođe savršena prilika da se svi osvrnemo na svoj lični doprinos – kako u radu, tako i u timskom duhu. Važno je da se zapitamo: Da li sam dao najbolje od sebe? Kako mogu dalje unaprediti svoj rad i doprineti kolektivnom uspehu? Svako od nas je odgovoran za izgradnju okruženja u kojem rastemo i napredujemo, i svaki naš korak je značajan doprinos uspehu kompanije.

Hvala vam što zajedno gradimo budućnost naše kompanije. Srećan Dan Društva! ■

Impol
Aluminium Industry
Impol Seval

Skeniraj
i preuzmi
list Seval u
elektronskoj
formi

ALUMINIJUM JE METAL BUDUĆNOSTI

O trenutnom stanju u Društvu, unutrašnjim i spoljnim faktorima poslovanja i planovima za naredni period razgovaramo sa Generalnim direktorom Impol Seval-a, Ninkom Tešićem

Tekst: **Lazar Đokić, Vođa poslova bezbednosti i zdravlja na radu**

KAKO OCENJUJETE POSLOVANJE IMPOL SEVAL-A U 2024. GODINI. DA LI STE ZADOVOLJNI PROIZVODNIM I FINANSIJSKIM REZULTATOM? DA LI JE 2024. BOLJA GODINA ZA POSLOVANJE U ODNOSU NA PRETHODNE, VEOMA IZAZOVNE GODINE?

Pre nego što počnemo da razgovaramo o poslovanju Impol Seval-a u 2024. godini, moram prethodno da se osvrnem na stanje u globalnoj privredi i da istaknem da je svetska i evropska privreda u velikoj, višedimenzionalnoj krizi. Zbog veće potražnje, Impol Seval je ovu godinu, što se prodaje tiče, započeo bolje u odnosu na prethodne dve godine. Takođe, poslovni pokazatelj ukazuju na to da će i proizvodnja u ovoj godini biti veća u odnosu na proizvodnju u 2022. i 2023. godini. Međutim cene prerade su pale, svi troškovi su porasli, pa samim tim finansijski rezultat će biti lošiji. Prateći trend potražnje i prodaje, koji je u konstantnom padu od trećeg kvartala, može se reći da su predviđanja jako loša. Sledi nam dalje slabljenje rasta globalne ekonomije i velika neizvesnost oko inflacije na svetskom nivou.

Stagnacija ekonomije Evrozone, a naročito slabljenje nemačke ekonomije i privrede je ono što nas u Impol Seval-u najviše zabrinjava. Nemačka skoro da nema privredni rast, i vesti koje nam dolaze iz ove, mogu slobodno reći, najveće evropske ekonomije su obeshrabrujuće. S obzirom da mi, odnosno Impol Seval, pa i cela Impol Grupa najviše izvozi u Nemačku, naš oporavak zavisiće upravo od oporavka nemačke privrede. I ne samo oporavak Impol Seval-a, već i oporavak cele srpske privrede zavisiće od toga. Mi ne možemo biti zadovoljni poslovno-finansijskim rezultatom u prva tri kvartala ove godine, a uzimajući u obzir sve prognoze, verovatno neće doći do značajnih promena ni u četvrtom kvartalu. Iako će 2024. godina po obimu proizvodnje gledano biti bolja od prethodnih godina, ipak će finansijski gledano ovo biti jedna od lošijih godina za Impol Seval.

„Moja poruka zaposlenima je da treba da gledaju na ovu fabriku kao nešto svoje, da daju svoj maksimum i da kroz zajednički rad damo priliku kompaniji da se razvija i raste.“

Niko Tešić, Generalni direktor Impol Seval a.d.

DA LI JE DOŠLO DO POVEĆANJA TRAZNJE I PRODAJE U OVOJ GODINI? DA LI JE PROIZVODNJA USPELA DA ODGOVORI NOVIM ZAHTEVIMA NA TRŽIŠTU?

Kao što sam već istakao, početkom ove godine došlo je do povećanja potražnje i prodaje, naročito u prvom kvartalu. Međutim, nakon prvog kvartala prisutan je stalan trend pada potražnje i prodaje što jasno oslikava stagnaciju evropske privrede. Slabija tražnja i pad prodaje su nas uslovili da prihvatamo sve narudžbine, što je dovelo do usitnjenosti prodaje. Prihvatili smo naloge koji su mali po količinama, a sa druge strane kompleksni po pitanju dimenzija, legura i drugih tehnoloških karakteristika. U takvim uslovima, kada su nalozi i asortiman veoma usitnjeni, proizvodnja teško odgovara

zahtevima. Kada je mala tražnja, kupci su zahtevniji i po pitanju kvaliteta i po pitanju cene, roka isporuke i svega drugog. Naravno, visoki zahtevi kupaca uzrokuju i povećan broj reklamacija. Na kraju bih istakao da je sve pomenuto, odnosno sitniji a veoma složeni nalozi, veći broj reklamacija, niža cena i kraći rokovi isporuke posledica smanjene privredne aktivnosti.

KOJI SU BILI NAJVEĆI IZAZOVI S KOJIMA SE IMPOL SEVAL SUOČAVAO OVE GODINE? DA LI SU SE POJAVILI NEKI NEPREDVIĐENI PROBLEMI?

Tokom ove godine, naš fokus je bio na tome da odgovorimo svim zahtevima koje su tržište i kupci stavljali pred nas. Ispunjavanje veoma složenih zahteva, od kojih sam neke već pomenio, nije bio ni malo jednostavan zadatak i upravo je to bio najveći izazov sa kojim

se Impol Seval suočavao u prethodnom periodu.

Takođe, ove godine smo se suočili sa problemom visoke stope bolovanja. Pretpostavljamo da je visoka stopa odsustva zaposlenih zbog bolovanja posledica prisustva velikog broja različitih virusa, ali precizno objašnjenje za ovakvu situaciju i dalje nemamo. Definitivno nema reči o zloupotrebama, ali odsustvo većeg broja zaposlenih sa rada značajno je uticalo i stvaralo velike probleme u organizaciji rada. Dešavale su se situacije da ostajemo bez celih posada na mašinama zbog bolovanja.

KAKO JE GEOPOLITIČKA SITUACIJA U EVROPI UTICALA NA POSLOVANJE KOMPANIJE, POSEBNO U VEZI SA SNABDEVANJEM SIROVINAMA I ENERGIJAMA?

Geopolitička situacija u Evropi je veoma loša i ona negativno utiče na poslovanje svih kompanija. Smatram da je za stabilizaciju privrednih aktivnosti potrebno da rat, kako ovaj na evropskom tlu, tako i rat na Bliskom istoku, što pre stane. Bojim se da će situacija za privredu biti sve nepovoljnija ako se ovi ratovi nastave i prošire. U ovom momentu profitiraju jedino kompanije koje se bave proizvodnjom ili prodajom naoružanja, ali i to je, rekao bih trenutno, jer će na kraju i ta delatnost osetiti negativne posledice inflacije i pada globalne ekonomije. Stanje evropske privrede i ekonomije i pre ratova nije bilo dobro jer su se osećale posledice svetske ekonomske krize i kovid krize. Pomenuti ratovi su samo pogoršali već lošu situaciju. I zato ističem da je svet u višedimenzionalnoj krizi jer postoji mnogo činilaca koji utiču da se ona produbljuje, usložnjava i da joj se ne vidi kraj. Mislim da bi prestanak ratova bar malo stabilizovao situaciju u tom smislu da bi počela obnova narušene ekonomije i privrede, osposobljavanje pokidanih lanaca snabdevanja i

povećanje potražnje za industrijskim proizvodima uz smanjenje troškova proizvodnje. Nama su, kao i celokupnoj privredi, zbog ratova, značajno porasli troškovi energenata, sirovina, repromaterijala, troškovi transporta i drugi troškovi.

DA LI JE BILO PROBLEMA U LANCU SNABDEVANJA ILI PREKIDA U DOSTUPNOSTI KLJUČNIH RESURSA?

Na samom početku krize bilo je problema u lancima snabdevanja jer je dolazilo do prekida isporuka i nedostataka energenata i sirovina na tržištu. Međutim, ti lanci snabdevanja su vrlo brzo obnovljeni ali su cene značajno porasle. Zbog toga su troškovi prirodnog gasa, električne energije i transporta višestruko veći nego u prethodnih nekoliko godina.

KAKO STE ZADOVOLJNI ORGANIZACIJOM RADA U KOMPANIJI? DA LI SU POTREBNE NEKE PROMENE KAKO BI SE POVEĆALA EFIKASNOST?

Iskren da budem, nisam baš najzadovoljniji organizacijom rada u Društvu. Iz tog razloga započeli smo proces kadrovskih promena koji će dovesti do povećanja efikasnosti u radu. Ovaj proces će se nastaviti i u narednom periodu dok se ne postigne optimalna organizacija rada. Jednostavno, ovakvi oštri i radikalni rezovi su morali biti napravljeni kako bi se situacija u kompaniji okrenula u dobrom smeru. Iako su određene stvari kao što su potražnja, cene, inflacija, stanje na tržištu izvan naše kontrole i uticaja, sa druge strane postoje stvari koje su u našim rukama. Mi se moramo truditi da nam prioritet bude proizvodnja, ma kolika ona bila, sa što manje škarta, manje faktora protoka, manje troškova i gubitaka i uz zadovoljavajući kvalitet i poštovanje rokova i zahteva kupaca. Nadam se da će kadrovske promene i promene u organizaciji rada doprineti dostizanju ovog cilja.

DA LI SU PLANIRANE ODREĐENE MERE I AKTIVNOSTI NA POVEĆANJU EFIKASNOSTI I OPTIMIZACIJU LJUDSKIH RESURSA U KOMPANIJI?

Mi radimo na izradi nove sistematizacije u Društvu i planirano je da se ona do kraja godine završi. U ovom procesu sagledavamo šta je optimalno za trenutni obim proizvodnje. Već sada je vidljivo da imamo višak zaposlenih u uslužnim delatnostima i tu se mora pristupiti optimizaciji broja zaposlenih. Sa

druge strane u proizvodnji postojeći broj zaposlenih moramo organizovati najbolje moguće da se poveća iskorišćenost mašina i resursa.

ŠTA OČEKUJETE OD ZAPOSLENIH U POGLEDU NJIHOVOG DOPRINOSA BUDUĆEM RASTU I RAZVOJU KOMPANIJE?

Očekujem od zaposlenih da doživljavaju ovu fabriku kao svoju. Možda je ovo, u ovom trenutku, preveliko očekivanje jer su vremena drugačija. U prošlim vremenima većina zaposlenih je fabriku doživljavala kao svoju i to je davalo jedan poseban pečat u pogledu posvećenosti poslu, timskog rada i duha, odnosno zajedništva. Danas, nažalost, to više nije slučaj, ne samo kod nas, već i u brojnim drugim kompanijama. Jednostavno, došle

su druge generacije koje nose nešto potpuno novo sa sobom i ponašaju se na drugačiji način. I pored toga, moja poruka zaposlenima je da ipak treba da gledaju na ovu fabriku kao nešto svoje, da daju svoj maksimum i da kroz zajednički rad damo priliku kompaniji da se razvija i raste. Siguran sam, da je u budućnosti, fabrika mnogo potrebna nama zaposlenima nego vlasnicima. Ako stvorimo takvu klimu i takve odnose u Društvu, takođe sam siguran, da je pred nama bolja budućnost.

DA LI SE NASTAVLJA SA POSTOJEĆIM INVESTICIJAMA I DA LI SU U PLANU NOVE INVESTICIJE U OPREMU, TEHNOLOGIJE I UNAPREĐENJE KVALITETA PROIZVODA?

Impol Seval ne odustaje od planiranih investicija iako su prisutni problemi vezani za realizaciju. Postoje dva tipa problema. Prvi tip problema vezan je za investicije koje su nam već odobrene kao što je modernizacija Oto Junker peći, modernizacija V-24 Ungerer, modernizacija upravljanja na HVS V3 i druge. Naime, tu su nam se pojavile poteškoće sa isporučiocima opreme i izvođačima radova jer su

kod njih nastali problemi u nabavci komponenata i proizvodnji delova potrebnih za ugradnju. Samim tim došlo je do produžavanja rokova i pomeranja u realizaciji planiranih investicija. Sa druge strane, drugi tip problema je strateško opredeljenje vlasnika u smislu da li kompanija sme da se upusti u rizik ulaganja i u ovim neizvesnim vremenima preduzme velike investicione zahvate. Međutim, ostaje opredeljenje da se mora nastaviti sa investicijom modernizacije hladnog valjačkog stana V3 kako bi mogli da valjamo velike trake, što je posledičan nastavak modernizacije toplog valjačkog stana V2. Trenutno smo u pregovorima sa Achenbach-om i Primetals-om za koje mislim da ćemo završiti do kraja godine, kako bismo mogli da počnemo da radimo na ovom projektu. Međutim, ostaje otvoreno pitanje na nivou grupe Impol, odnosno na nivou divizije valjarništvo, oko proširivanja livničkih kapaciteta kako za potrebe Impol Seval-a, tako i za potrebe cele grupe Impol.

KAKO IMPOL SEVAL PLANIRA DA ODRŽI ILI POVEĆA OBIM PROIZVODNJE U NAREDNOM PERIODU?

Veoma je teško da Impol Seval restrukturiira svoj proizvodni program i da počne sa plasmanom nekih novih proizvoda. Zato mi moramo održati

punu proizvodnju od preko 50.000 tona hladno valjanih proizvoda, bojenih i nebojenih, namenjenih evropskom i svetskom tržištu, uz određene modifikacije usmerene ka proizvodima koji donose veću dodatnu vrednost. U tom smislu, naše strategijsko opredeljenje je da u narednim godinama postepeno povećavamo obim proizvodnje bojenog asortimana.

KOLIKO SU VAŽNI INOVACIJE I TEHNOLOŠKI RAZVOJ ZA USPEH KOMPANIJE I KAKO SE TO ODRAŽAVA NA STRATEGIJU RAZVOJA? KOLIKO KOMPANIJA PODRŽAVA I PODSTIČE INOVATIVNOST?

Inovativna delatnost zaposlenih je izuzetno važna za dalji tehnološki razvoj i poslovni uspeh fabrike. Ja nisam sasvim zadovoljan našim sveukupnim odnosom prema inovativnoj delatnosti, odnosno prema inovacijama i korisnim predlozima. Iz godine u godinu se može videti napredak na ovom polju, ali je to i dalje daleko od zadovoljavajućeg nivoa. Kompanija će, naravno, i u buduće nastaviti da podržava i podstiče inovativni rad svojih zaposlenih.

KOJI SU NAJVAŽNIJI RIZICI ZA KOMPANIJU U NAREDNOM PERIODU I KAKO PLANIRATE DA SE NOSITE S NJIMA?

Najveći rizik po Impol Seval u narednom periodu je svakako pad potražnje i nedostatak naloga za proizvodnju. Jednostavno se moramo sa tim rizikom suočiti i upravljati upravo na način na koji to danas radimo. Dakle, proizvodnju moramo učiniti što efikasnijom kako bismo troškove smanjili na najmanju moguću meru, a kvalitetom se moramo boriti da očuvamo konkurentnost na tržištu. Takođe, u vremenu koje dolazi očekuje nas velika neizvesnost. Ali pored neizvesnosti prisutna je i nada da će se ubrzo okončati pomenuti ratovi i da će u skorijoj budućnosti doći do stabilizacije i povećanja privredne aktivnosti na globalnom nivou. Naravno, svetla budućnost je i pred Impol Seval-om jer je aluminijum metal budućnosti.

KAKO SE KOMPANIJA SUOČAVA SA SVE STROŽIJIM ZAHTEVIMA U VEZI SA ZAŠTITOM ŽIVOTNE SREDINE I ODRŽIVIM RAZVOJEM?

Moramo shvatiti da se u svetu sve više pažnje poklanja zaštiti životne sredine, ekologiji i održivom razvoju. Impol Seval se mora u takav svet uklopiti ili ćemo jednostavno nestati. Trenutno

se, oslanjajući se na sopstvena znanja i resurse, kao i na iskustva iz grupe Impol, prilagođavamo sve oštrijim zahtevima iz ove oblasti. Nadamo se da će u narednom periodu i Ministarstvo za zaštitu životne sredine napraviti ozbiljniji iskorak u pogledu usaglašavanja domaćih normi sa evropskim. S obzirom da smo izvozno orijentisana kompanija mi smo vrlo aktivni na ovom polju. Učestvujemo u mnogo projekata i edukacija kako bismo poslovanje što pre usaglasili sa evropskim ekološkim propisima, kako zbog nas samih tako i zbog cele grupe Impol. Optimista sam i verujem da ćemo vrlo brzo odraditi deo posla koji je pred nama.

DA LI SU U PLANU POSEBNI PROJEKTI ILI INICIJATIVE KOJE SU USMERENE KA ODRŽIVOM RAZVOJU I SMANJENJU UGLJENIČNOG OTISKA?

Postoje konkretni projekti koji su usmereni ka zaštiti životne sredine i održivom razvoju. Trenutno završavamo projekat separatnog odvođenja sanitarnih i atmosferskih otpadnih voda sa ugradnjom separatora za ulja i masti, a u narednom periodu očekuje nas početak projekata instalacije postrojenja za otprašivanje dimnih gasova sa peći za topljenje i livenje, zatim instalacija postrojenja za sakupljanje uljnih para na valjačkim stanovima V-3 i V-4, kao i postrojenja za prikupljanje emulzionih isparenja na valjačkom stanu V-2.

Što se tiče ugljeničnog otiska malo je stvari koje Impol Seval može sam da uradi po ovom pitanju. Potrebno je da kupujemo što veće količine električne energije iz obnovljivih izvora, da koristimo što više „zelenih“ ingota i sekundarnih sirovina u procesu proizvodnje. Vrednost ugljeničnog otiska pri korišćenju sekundarnog aluminijuma je jednaka nuli, pa korišćenje ove vrste sirovine značajno smanjuje ukupan ugljenični otisak. U tom smislu smo, u avgustu ove godine, utrošili 2.520 tona sekundarnih sirovina, što čini 50% od ukupne količine utrošenih sirovina za proizvodnju u ovom mesecu. Ovaj podatak jasno pokazuje da smo sposobni da naš proces proizvodnje organizujemo tako da trošimo značajne količine sekundarnih sirovina. U našim rukama je, takođe, da kroz smanjenje faktora protoka i smanjenja škarta smanjimo količine utrošene energije i sirovina i na taj način doprinesemo smanjenju ukupnog ugljeničnog otiska. ■

SA NOVIM PROIZVODIMA, UKLJUČUJUĆI I ONE KOJI ODRAŽAVAJU NAŠU POSVEĆENOST ODRŽIVOM RAZVOJU, MORAMO OJAČATI SVOJU POZICIJU NA TRŽIŠTU

KAKO STE ZADOVOLJNI POSLOVANJEM CELE GRUPE IMPOL, KAO I POSLOVANJEM IMPOL SEVAL-A U TOKU 2024. GODINE?

U Impol grupi smo u prvoj polovini godine zabeležili solidnu potražnju za našim proizvodima, što se pozitivno odrazilo na naše poslovanje i prihode. Međutim, vidimo da se potražnja postepeno smanjuje u drugoj polovini godine. Ovo je delom zbog sezonskih trendova, ali i zbog povećane konkurencije, koja nudi agresivniju strategiju određivanja cena i ekonomske neizvesnosti, posebno u automobilske i građevinske industriji. Što se Seval-a tiče, problem je što proizvodnja ne ostvaruje ionako nizak protok narudžbi. Rezultat su kašnjenja i nezadovoljni kupci. Sve zajedno rezultira poslovnim rezultatom koji dostiže 87% planiranih vrednosti za period januar-avgust.

DA LI JE SITUACIJA NA EVROPSKOM I SVETSKOM TRŽIŠTU ALUMINIJUMA U SKLADU SA PLANOVIMA I STRATEGIJOM GRUPE IMPOL? PREMA KOJIM TRŽIŠTIMA I PREMA KOJIM PROIZVODIMA JE ORJENTISANA GRUPA IMPOL?

Naša industrija, aluminijuma, trenutno se suočava sa veoma zahtevnim tržištem. Konkurencija u ovoj oblasti je sve intenzivnija, kako sve više provajdera ulazi na tržište, što dovodi do pritiska na cene. Pored toga, preferencije potrošača su postale dinamičnije, tehnološke promene su brze. Tu, pre svega, mislim na elektrifikaciju transporta, kako putničkog tako i teretnog. Sve se menja, postoji mnogo neizvesnosti, što negativno utiče na obim potražnje. Naravno, ne sme se zaboraviti posvećenost održivom razvoju, koji poskupljuje sirovine koje se koriste u proizvodnim procesima. Negativne prognoze, recesija ili drugi ekonomski problemi takođe smanjuju tražnju ili utiču na kupovnu moć potrošača. Još jednom, jedini pravi način je diversifikacija proizvoda u različitim industrijama. I upravo je to naša strategija.

O aktuelnim izazovima u poslovanju grupe Impol i situaciji na evropskom i svetskom tržištu razgovaramo sa Predsednikom Nadzornog odbora Impol Seval-a Andrejom Kolmaničem

KAKVI SU PLANOVI ZA UNAPREĐENJE I MODERNIZACIJU PROIZVODNJE U GRUPI IMPOL KAKO BI SE ODGOVORILO SVE VEĆIM ZAHTEVIMA KUPACA?

Prvo, moramo da optimizujemo naše poslovne procese kako bismo smanjili troškove, poboljšali efikasnost i ostali konkurentni na tržištu. Kvalitet je očigledan, ali cena naših proizvoda igra ključnu ulogu. Naravno, uvek ćemo obraćati pažnju na održavanje i unapređenje ključne opreme kako bismo smanjili broj kvarova, poboljšali kapacitete i naše performanse na tržištu. Sa novim proizvodima, uključujući i one koji odražavaju našu posvećenost održivom razvoju, moramo ojačati svoju poziciju na tržištu. Uz pomoć inovacija širimo našu ponudu kako bismo dodatno ojačali našu konkurentsku prednost.

GDE JE IMPOL SEVAL U TIM PLANOVIMA?

U Impol Sevalu smo postavili projekat „Izvršnost” kojim moramo da unapredimo naše procese, a sve u

cilju smanjenja troškova sopstvene proizvodnje. Takođe, velike nade polažemo u tržišta bojenih proizvoda. U planu imamo uvođenje još jedne smene sa ciljem povećanja tržišnog učešća.

USLOVI POSLOVANJA SE VEROVATNO RAZLIKUJU OD LOKACIJE NA KOJOJ SE FABRIKA NALAZI. KOJI SU POSEBNI IZAZOVI SA KOJIMA SE FABRIKE SUOČAVAJU U ZAVISNOSTI DA LI SE NALAZE U SLOVENIJI, HRVATSKOJ ILI SRBIJI?

Na svim lokacijama imamo problem sa obimom porudžbina.

U Hrvatskoj i Srbiji aktuelni ključni izazovi su adekvatni kadrovi, i to se odnosi na sve procese. Moramo učiniti sve da mladima postanemo zanimljiv poslodavac. U Sloveniji je trenutni izazov nedostatak tražnje u automobilske industriji.

DA LI POSTOJI SINERGIJA IZMEĐU OVE TRI FABRIKE? DA LI FUNKCIONIŠE RAZMENA DOBRIH PRAKSI, ISKUSTAVA, ZNANJA I VEŠTINA?

Postoji onoliko sinergije koliko pojedinačni menadžment na lokaciji želi. Jedan od ključnih zadataka projekta „Izvršnost” je upravo prenošenje dobre prakse između fabrika.

ŠTA OČEKUJETE OD IMPOL SEVAL-A U NAREDNOM PERIODU?

Pre svega, Seval mora učiniti sve da kupci dobiju željeni materijal u željenom kvalitetu i u željenom roku. Moramo da razumemo kupce i zadovoljimo njihove potrebe, što može dovesti do povećanja njihove lojalnosti. S obzirom na miks proizvoda koji Seval ima, naša prodajna cena će biti ključna. Moraćemo da se prilagodimo uslovima i konkurenciji sa kojima se suočavamo na tržištu, a to znači snižavanje troškova proizvodnje.

Verujem da u Seval-u imamo tim koji ima sve potrebne veštine da reši ove izazove. Ako se fokusiramo na ključna pitanja i bliže sarađujemo, uveren sam da ćemo usmeriti poslovanje u pravom smeru i postići još bolje rezultate. ■

POZITIVNO POSLOVANJE MORAMO OBEZBEDITI MERAMA INTERNE EKONOMIJE I UPRAVLJANJEM TROŠKOVIMA

O finansijskim rezultatima, ponudi i potražnji, kao i o planovima za dalju modernizaciju u Društvu razgovaramo sa Izvršnim direktorom za ekonomske poslove, Sanjom Bosiljčić

KAKO BISTE OCENILI FINANSIJSKE REZULTATE KOMPANIJE U 2024. GODINI? DA LI SU ISPUNJENI PLANIRANI CILJEVI?

Prilikom izrade poslovnog Plana za 2024. godinu, odnosno projekcije finansijskog rezultata, rukovodili smo se uslovima poslovanja, prodajnim cenama i troškovima koji su u tom momentu, početkom četvrtog kvartala prošle godine bili na tržištu i koji su tada bili poznati. Tada smo ciljeve postavili sa dosta optimizma, očekujući da će planovi prodaje i proizvodnje u 2024. godini biti ispunjeni, a time ostvaren i planirani finansijski rezultat. Ciljevi koje smo tada postavili, a to su prodaja i proizvodnja za tržište 46.800t HVP, ostvarenje planirane dobiti od 5,14 miliona eura, sada je očigledno, ne mogu biti postignuti.

DA LI SU POSTIGNUTI PRODAJNI I LOGISTIČKI CILJEVI U OVOJ GODINI? KAKO OCENJUJETE EFIKASNOST OTPREME PROIZVODA?

U periodu januar-septembar prodato je za tržište 32.815t HVP što je ostvarenje

95,5% planirane količine za navedeni period od 34.350t. Prodaja bojenih proizvoda od 10.423t je za 0,7% viša od plana odnosno 10.350t. Otprema proizvoda Impol Seval prema kupcima je u istom periodu iznosila 33.305t što je 95% planirane otpreme od 35.060t. U istom periodu ostvarena proizvodnja za tržište iznosi 33.490t što je 97,5% plana od 34.350t.

Kada sagledamo navedene podatke za prvih devet meseci, vidimo da je proizvedena količina bila viša od otpremljene količine. Glavni faktori koji utiču na efikasnost otpreme su proizvodnja kompletnih ugovorenih količina i što ravnomernija prodaja po sedmicama, odnosno mesecima. Tokom prvih sedam meseci otprema je bila na nivou plana. Proizvodnja je najvažnija karika od koje zavisi da li će otprema biti efikasna, jer je to veoma značajan faktor od koga zavisi da li imamo zadovoljne kupce, čije ocene su nam najvažnije.

KAKVI SU TRENUTNO GLOBALNI TRENDOWI NA TRŽIŠTU ALUMINIJUMA, KAKO ZA SIROVINE, TAKO I ZA POLUPROIZVODE I GOTOVE PROIZVODE? KAKO TI TRENDOWI UTICU NA POSLOVANJE KOMPANIJE?

Impol Seval kao deo grupe Impol je značajan učesnik na tržištu prerađivača aluminijuma, i ima svoju poziciju na tržištu. Opstanak na tržištu u uslovima koji su veoma turbulentni zbog globalnih dešavanja veoma je izazovan. Evropska Unija svojim direktivama, u cilju zaštite konkurentnosti, nameće nove obaveze, a istovremeno nameće tržišna ograničenja. U skladu sa tim, za opstanak na evropskom, za nas najvažnijem tržištu, neophodno je da obezbedimo sve resurse kako bismo ispoštovali sve zahteve i zadržali kupce. U skladu sa navedenim, sve su češći zahtevi kupaca za zelenim proizvodima za čiju proizvodnju je neophodna nabavka zelenih ingota i povećanje potrošnje

sekundarnog aluminijuma.

Tražnja za valjanim proizvodima od aluminijuma je u padu u trećem kvartalu u odnosu na prvu polovinu godine, tako da nizak nivo tražnje ne obezbeđuje ostvarenje pozitivnog finansijskog rezultata i pored relativno dobrih prodajnih cena.

KOLIKA JE POTRAŽNJA ZA PROIZVODIMA NAŠE KOMPANIJE NA DOMAĆEM I MEĐUNARODNOM TRŽIŠTU? DA LI POSTOJI NEKI NOVI TREND U PREFERENCIJAMA KUPACA?

Kao što sam u prethodnom pitanju odgovorila, tražnja za valjanim proizvodima od aluminijuma je na nižem nivou nego što je to bilo pre dve godine. To se prvenstveno odnosi na nebojeni asortiman. Tražnja za bojenim proizvodima je na stabilnom nivou koji se iz godine u godinu postepeno povećava, tako da ove godine možemo očekivati najvišu proizvodnju u poslednjih nekoliko godina. Razlog tome je da industrijske oblasti u kojima se koristi bojeni aluminijum ne beleže pad kao što je to slučaj u nebojenom programu.

Tražnja na domaćem tržištu je stabilna, kao i prethodnih godina ali to je učešće od 5 do 6% ukupne prodaje.

Kao i u svakoj drugoj grani privrede, kupci traže kvalitetan proizvod, isporuku u ugovorenom roku i sve to po tržišnim cenama. Naš je posao da sve to obezbedimo. Samo uz poštovanje svega napred navedenog, možemo opstati.

KAKO SU GLOBALNA EKONOMSKA SITUACIJA I GEOPOLITIČKA DEŠAVANJA UTICALA NA NABAVKU I LOGISTIKU KOMPANIJE? DA LI SE IMPOL SEVAL SUOČIO SA IZAZOVIMA U UVOZU ILI IZVOZU?

Kao i svih prethodnih godina, najveći deo nabavke sirovina se ugovara i obezbeđuje za narednu godinu unapred, godišnjim ili kvartalnim ugovorima. Na tržištu je veoma visoka potražnja za primarnim, a naročito sekundarnim

aluminijumom, što za posledicu ima rast nabavnih cena koje nije u potpunosti moguće preneti na prodajne cene. Zbog toga je to naša obaveza, da merama interne ekonomije i upravljanjem troškovima, taj negativan efekat što više ublažimo i obezbedimo pozitivno poslovanje.

Na geopolitička dešavanja ne možemo uticati, ali treba u fabrici da se posvetimo svom poslu za koji smo odgovorni i da ga obavljamo na najbolji način. Pristup resursima, bilo da se radi o sirovinama ili energentima je sve teži, tako da zaista moramo sve uraditi da postojeće resurse racionalno koristimo.

NA KOJI NAČIN KOMPANIJA PRILAGOĐAVA SVOJE POSLOVANJE KAKO BI BILA KONKURENTNA NA TRŽIŠTU U POGLEDU CENE I KVALITETA PROIZVODA?

Mi nismo kompanija koja svojim obimom poslovanja nameće uslove poslovanja na tržištu, ali jesmo kompanija koja treba da zadrži dobar rejting na tržištu kod naših kupaca i obezbedi poštovanje isporučilaca. Sve zainteresovane strane za poslovanje, od akcionara, zaposlenih, kupaca, banaka, isporučilaca, lokalne i državne uprave, treba i dalje Impol Seval da vide kao pouzdanog i odgovornog poslovnog partnera. Svakodnevno praćenjem svih faktora koji utiču na poslovanje kompanije, preduzimamo mere kako bismo umanjili negativne efekte.

KOJI SU VAŠI PLANOVI ZA UNAPREĐENJE PRODAJNIH STRATEGIJA U NAREDNOM PERIODU? DA LI OČEKUJETE PROMENE U STRUKTURI POTRAŽNJE?

U našem proizvodnom asortimanu, naročito u delu nebojenog programa, nema značajnijih promena, ali se i dalje

radi na osvajanju proizvodnje novih legura. Kada je reč o bojenom asortimanu, tu imamo zaista velike mogućnosti za povećanje prodaje i proizvodnje. Moramo da promenimo svest i shvatimo da mere treba odmah preduzeti, videti šta radi naša konkurencija, ići do kupaca, pažljivo sagledati njihove potrebe i kupcima ponuditi najbolja rešenja. U Grupi Impol na svakoj od tri lokacije - fabrike imaju svoje specifičnosti odnosno proizvod po kome se prepoznaju i koje obezbeđuju dugoročnu stabilnost poslovanja. Za Impol Seval je to bojeni program.

KAKO STE ZADOVOLJNI NAPRETKOM U PROCESU DIGITALIZACIJE POSLOVANJA? KOJI SU KLJUČNI KORAKI NAPRAVLJENI U IT SEKTORU OVE GODINE?

Kao za svaki privredni subjekt, a naročito veliki sistem kao što je Impol Seval, značajnu ulogu u poslovanju ima IT sektor. Tu ne mislim samo na kolege iz Odeljenja za informacioni sistem, već na sve kolege iz finansijskih i računovodstvenih poslova, prodaje i nabavke, kadrovskih poslova, iz Sektora kvaliteta, Sektora tehnologije i proizvodnje. I ove godine smo, kao i prethodnih, unapredili sistem puštanjem u rad ili nadogradnjom postojećih aplikacija koje nam omogućavaju povećanje efikasnosti i pouzdanosti. Tokom godine smo obezbedili uslove za primenu novih zakonskih rešenja u delu elektronskog fakturisanja i evidentiranja PDV, kao i elektronskog arhiviranja. Zatim, pušten je u rad HRM program, u završnoj je fazi puštanje u rad DNA programa. Ono što je u ovoj godini najviše došlo na značaju, zbog sve češćih sajber napada na sisteme u svetu, jeste da smo posebnu pažnju tekuće godine posvetili povećanju mera bezbednosti informaci-

onog sistema kroz ulaganja i podizanje svesti korisnika.

DA LI IMATE PLANOVE ZA DALJU MODERNIZACIJU IT SEKTORA I DIGITALIZACIJU PROCESA U KOMPANIJI? KAKVE PROMENE OČEKUJETE U NAREDNIM GODINAMA?

Dalja modernizacija i ulaganje u IT se priprema na nivou Grupe Impol kako bi na sve tri lokacije imali rešenja koja su zasnovana na istoj osnovi, uz prilagođavanje specifičnostima lokacije odnosno zakonodavnog okvira države. Kao deo Grupe, Impol Seval ima plan dalje modernizacije IT.

Sve investicije u fabrici u revitalizaciju i modernizaciju postojeće opreme ili nabavku nove opreme, kao važan deo celokupnog procesa, obuhvataju i digitalizaciju. Deo postojeće opreme već ima ugrađene sisteme koji obezbeđuju podatke o radu koji se svakodnevno koriste, a deo opreme će u narednoj godini biti modernizovan i opremljen sistemima koji će obezbeđivati podatke. Veoma važan projekat na kome se radi i koji će biti završen do kraja godine jeste sistem za praćenje i nadzor potrošnje energenata u Impol Seval, a koji će biti polaz za izradu energetskog pregleda. U narednim godinama se očekuje povećanje uloge veštačke inteligencije koja zauzima sve značajniju ulogu u svim sverama života i poslovanja.

ŠTA BISTE PORUČILI ZAPOSLENIMA U VEZI SA FINANSIJSKIM IZAZOVIMA I CILJEVIMA KOMPANIJE U NAREDNOM PERIODU? KAKO MOGU DOPRINETI OSTVARIVANJU TIH CILJEVA?

Svakodnevno smo pod uticajem negativnih informacija sa globalnog nivoa. Teška vremena, budu i prođu. Kao i dobra vremena. Ova godina je godina puna izazova, i teških trenutaka. Treba da vodimo računa jedni o drugima, o kolegama, da budemo skoncentrisani jer se posao onda mnogo sigurnije i bezbednije obavlja.

Najuspešnija je ona kompanija čiji su zaposleni zadovoljni. Zadovoljni visinom zarade, uslovima rada, kolektivom. Na nama je da i dalje vodimo računa o standardu zaposlenih, da obezbeđujemo uslove za dalja ulaganja i sredstva za finansiranje. U sve to treba uneti puno optimizma i puno energije.

Poznajući naše zaposlene, posvećenim radom i poštenim odnosom prema fabrici imaćemo punu podršku da planove u narednom periodu uspešno ispunjavamo. ■

PROIZVODNJA I ODRŽAVANJE SU SISTEM SPOJENIH SUDOVA KOJI MOŽE USPEŠNO DA RADI UZ MEĐUSOBNU SINERGIJU I RAZMENU INFORMACIJA

KOLIKO STE ZADOVOLJNI PROCESOM PROIZVODNJE U 2024. GODINI? DA LI SU OSTVARENI PLANIRANI CILJEVI?

Proizvodnja je za prvih 8 meseci 2024. godine na nivou planirane za isti period. Ipak, postojali su uslovi za viši nivo proizvodnje u junu i julu koji nisu iskorišćeni usled, najvećim delom objektivnih razloga. Naravno, bilo je i subjektivnih slabosti na kojima se svakodnevno radi. Mogu reći da sam relativno zadovoljan obimom, imajući sve u vidu, ali ne i sa propustima u radu koji su nakon određenog perioda vidljivi. Subjektivne greške jednostavno moramo da svedemo na minimalnu moguću meru.

KAKO BISTE OCENILI RASPOLOŽIVOST I UPOSLENOST PROIZVODNIH KAPACITETA MAŠINA TOKOM OVE GODINE? DA LI JE BILO IZAZOVA U POSTIZANJU MAKSIMALNE ISKORIŠĆENOSTI?

Nakon prva dva meseca bilo je uslova za povremenu maksimalnu uposlenost mašina. Izazov je, naravno, postići potpunu iskorišćenost nakon 2 godine rada na nivou nedovoljne iskorišćenosti kapaciteta usled nedostatka naloga. Meseci mart i avgust su pokazali da imamo znanja i sposobnosti da ostvarujemo i visoke planove uz određene preduslove.

DA LI SU PROCESI PROIZVODNJE I ODRŽAVANJA OPREME ISPUNILI OČEKIVANJA MENADŽMENTA U OVOJ GODINI? KOJI SU GLAVNI POKAZATELJI USPEŠNOSTI OVA DVA PROCESA?

Uglavnom da, uz napomenu da se taj pokazatelj uspešnosti kod proizvodnje lakše prati preko ostvarenja obima iste. Moram da kažem da su proizvodnja i održavanje, iako dva procesa, u stvari sistem spojenih sudova koji može uspešno da radi uz međusobnu sinergiju i stalnu razmenu informacija.

NA KOJIM POLJIMA SMATRATE DA SMO POSTIGLI NAJBOLJI NAPREDAK U 2024. GODINI U TEHNIČKOM SMISLU?

O izazovima sa kojima smo se sretali ove godine, procesima proizvodnje i održavanja, kao i očekivanjima i planovima za naredni period razgovaramo sa Izvršnim direktorom za tehničke poslove, Dušanom Prtenjakom

Na žalost, nije, u dosadašnjem delu godine, bilo nekih većih, vidljivih napredaka u samom tehničkom smislu. U ovoj godini smo pokušavali da postignemo maksimalnu uposlenost kapaciteta što smo i uspevali u situacijama sa dovoljnim prilivom narudžbi. Svakako je uz ovaj proces urađeno dosta poslova na različitim delovima proizvodnje u smislu realizacije priprema određenih zahvata, ali i implementacije nabavljenih sredstava.

GDE VIDITE PROSTOR ZA UNAPREĐENJE U NAREDNOM PERIODU?

Najveći prostor se ogleda u postizanju veće produktivnosti, ali i bržem procesu uz uštedu materijala i energenata. Na osnovu tih rezultata, uz realizaciju odobrenih ulaganja u opremu i zaposlene, stvorice se uslovi za dalji napredak na svim poljima.

KOJE TEHNIČKE ILI OPERATIVNE POTREBE TRENUTNO IDENTIFIKUJETE KAO KLJUČNE ZA MOGUĆA UNAPREĐENJA U

PROIZVODNIM PROCESIMA, KROZ UVOĐENJE NOVIH TEHNOLOGIJA ILI MODERNIZACIJU OPREME?

Prevashodno se na prvo mesto postavljaju mašine: hladni valjački stan V3, peći za zagrevanje blokova V1/1-3, kao i linija za strečerovanje V8 koje će kroz planirane zahvate zamene dela opreme ili modernizacije doneti stabilnost u radu koja nam sada nedostaje, a takođe će doneti i mogućnost prihvatanja većih ugovora sa specifičnim zahtevima.

KAKO PROCENJUJETE SARADNJU IZMEĐU PROIZVODNJE I ODRŽAVANJA U POSTIZANJU CILJEVA KOMPANIJE?

Proizvodnja i održavanje, u svim celinama, rade svakodnevno zajedno i jedino na taj način, uz blagovremenu razmenu informacija i uz razumevanje za probleme drugih možemo ići napred i dalje napredovati. To je oblast gde se stalno treba angažovati i raditi na unapređenju.

KAKVA SU VAŠA OČEKIVANJA I PLANOVI ZA NAREDNII PERIOD KADA SU U PITANJU PROIZVODNJA I ODRŽAVANJE?

U toku su pripreme za određene promene u organizaciji i načinu funkcionisanja ovih procesa. Uz navedene promene, koje su po mom mišljenju uvek dobre, očekujem povećanja efikasnosti oba procesa, smanjenje korektivnih aktivnosti uz porast uticaja preventivnih postupanja.

DA LI IMATE PORUKU ZAPOSLENIMA U VEZI SA TEHNIČKIM IZAZOVIMA I CILJEVIMA KOJE KOMPANIJA POSTAVLJA ZA NAREDNII GODINU?

Prilikom pravljenja planova tehničkih unapređenja i revitalizacije opreme uzimani su u obzir svi podaci prikupljeni na terenu. Isto tako, u implementaciji novih rešenja i u svakodnevnom radu biće potreban zajednički rad svih koji su uključeni u navedeni proces. Ja zaista verujem da ova fabrika ima dovoljno potencijala za realizaciju svih usvojenih, ali i planiranih aktivnosti uz saradnju sa renomiranim svetskim firmama iz različitih oblasti. ■

SAJAM „ALUMINIUM 2024“

Tekst: **Sanja Bosiljčić**, Izvršni direktor za ekonomske poslove

U periodu od 8. do 10. oktobra 2024. god. održan je svetski Sajam aluminijuma u Dizeldorfu, Nemačka, koji je, kao i do sada, okupio veliki broj izlagača i posetilaca.

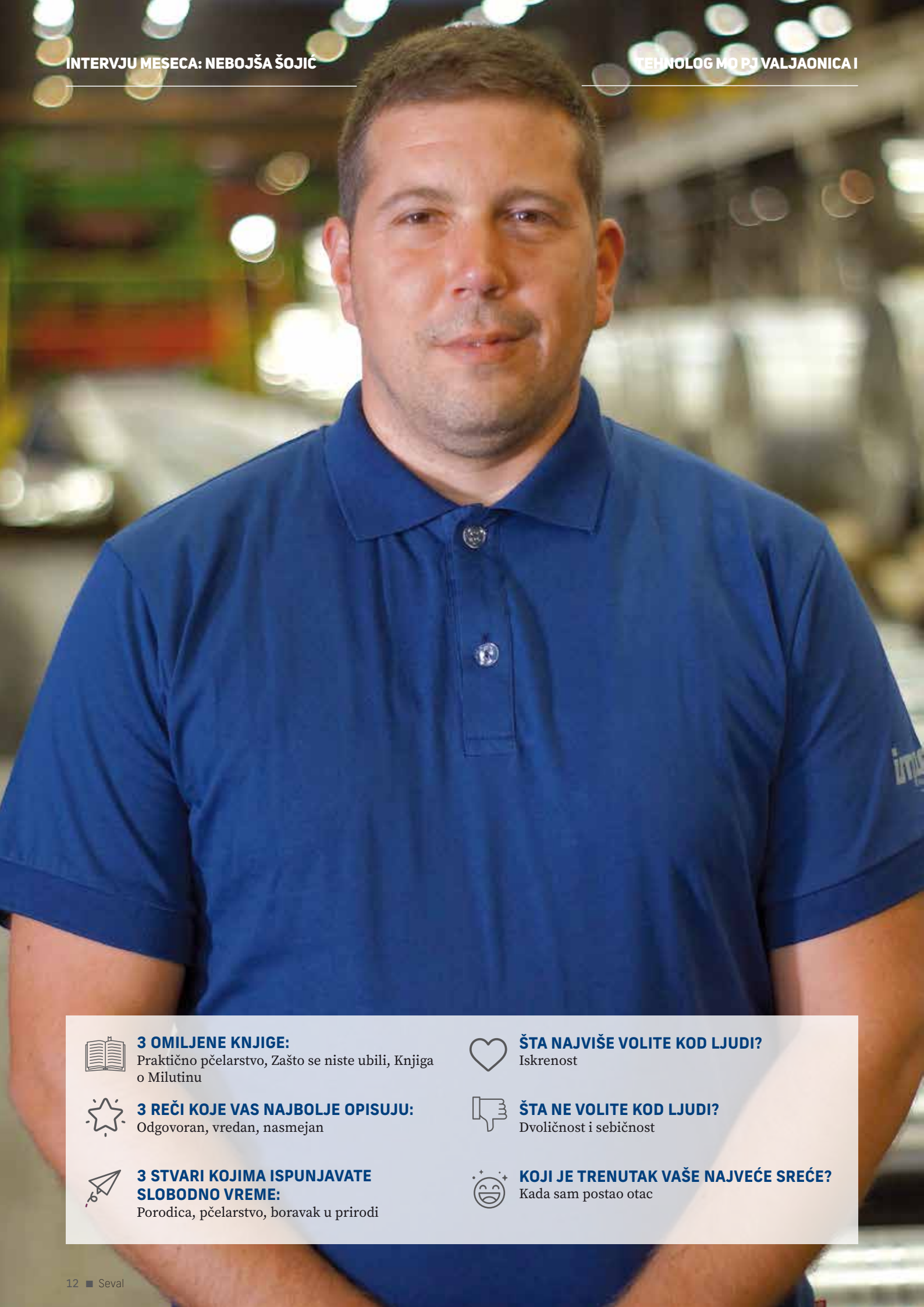
Na Sajmu su se mogli videti proizvođači primarnog aluminijuma, prerađivači valjanih i presovanih proizvoda, kao i proizvođači opreme za prerađu aluminijuma.

Kao i prethodnih godina kompanija Impol je imala svoj izložbeni prostor, ali ovog puta sa interaktivnim kontaktom sa posetiocima. Kao deo grupe Impol, na Sajmu je imao priliku da učestvuje Impol Seval čiji su predstavnici bili: Sanja Bosiljčić, Dušica Filipović, Miroslav Joksimović i Nemanja Rosić. Ove godine akcenat je bio na komercijalnim poslovima, naročito prodaji proizvoda zbog trenutnog stanja na tržištu.

Bila je ovo prilika da se razgovara sa potencijalnim kupcima, koji su naročito bili zainteresovani za bojeni asortiman iz Impol Seval-a. Takođe, zbog povećanja značaja zelenih proizvoda, to je bila jedna od tema o kojoj se puno razgovaralo.

Broj učesnika i posetilaca je bio na nivou prethodnog Sajma. ■

3 OMILJENE KNJIGE:

Praktično pčelarstvo, Zašto se niste ubili, Knjiga o Milutinu

3 REČI KOJE VAS NAJBOLJE OPISUJU:

Odgovoran, vredan, nasmejan

3 STVARI KOJIMA ISPUNJAVATE SLOBODNO VREME:

Porodica, pčelarstvo, boravak u prirodi

ŠTA NAJVIŠE VOLITE KOD LJUDI?

Iskrenost

ŠTA NE VOLITE KOD LJUDI?

Dvoličnost i sebičnost

KOJI JE TRENUTAK VAŠE NAJVEĆE SREĆE?

Kada sam postao otac

U DINAMIČNOM POSLOVNOM OKRUŽENJU KREATIVNI PRISTUP POMAŽE U DONOŠENJU NOVIH IDEJA KOJE MOGU UNAPREDITI PROCES PROIZVODNJE

Tekst: **Darko Vasiljević**, Tehničar za kadrovske poslove

KOLIKO JE POSAO KOJI TRENUTNO OBAVLJATE USKLAĐEN SA PLANOVIMA O KARIJERI KOJE STE IMALI U TOKU ŠKOLOVANJA?

Pošto sam na Mašinskom fakultetu završio smer „Zavarivanje i zavarne konstrukcije“, moji planovi u toku studija su bili da po završetku školovanja završim obuku za Međunarodnog inženjera zavarivanja i da radim na nekom brodogradilištu, građevinskoj ili automobilskoj industriji gde je zavarivanje najzastupljenije. Posao koji trenutno obavljam je bliži Proizvodnom mašinstvu.

KOJA JE ULOGA TEHNOLOGA MO PJ VALJAONICA I U DRUŠTVU I U KOJIM SEGMENTIMA JE VAŠ RAD NAJUOČLJIVJI DRUGIM ZAPOSLENIMA ?

Tehnolog MO PJ Valjaonica I ima veoma važnu ulogu u Društvu u osiguravanju nesmetanog funkcionisanja opreme što direktno utiče na proizvodni proces i kvalitet finalnog proizvoda. Uloga tehnologa u društvu je:

- Preventivno i korektivno održavanje mašina - preventivno održavanje obuhvata svakodnevne aktivnosti koje se sprovode kako bi se kvarovi sprečili i osigurao nesmetan rad mašina. Praćenje zaliha rezervnih delova, nabavka i prijem u magacinu. Cilj je smanjiti zastoje i produžiti životni vek mašina. Korektivno održavanje obuhvata popravke i intervencije koje se sprovode nakon što dođe do kvara. Cilj je utvrđivanje uzroka i smanjiti vreme zastoja kako bi se slični problem sprečili u budućnosti.

- Tehnolog mašinskog održavanja aktivno učestvuje u projektima rekonstrukcije i modernizacije postojećih mašina i montaži novih. Procenjuje stanje postojećih mašina i vrši identifikaciju problema koji zahtevaju rekonstrukciju ili modernizaciju, takođe vrši prijem nove opreme, priprema mašinsku dokumentaciju za snimanje stvarnog stanja.

- Evidentiranje i izveštavanje - Podrazumeva izradu plana remonta koji uključuju potrebno vreme stajanja, potrebne resurse i očekivane troškove. Nakon završetka remonta se izveštava detaljno o izvršenim radovima tokom remonta, troškovima i uspešnosti intervencije. U budućnosti nam ovi zapisi olakšavaju posao.
- Pored svih navedenih poslova je veoma bitna saradnja sa drugim sektorima koja se obavlja na svakodnevnom nivou.

KOLIKO SU KREATIVNOST I RAZMIŠLJANJE „VAN OKVIRA“ BITNI ZA POSLOVE KOJE OBAVLJATE?

Kreativnost i razmišljanje „van okvira“ su veoma bitni za poslove koje obavljam. Ove veštine pomažu u brzom i efikasnom rešavanju problema, odnosno otklanjanju nekog kvara ili unapređenju rada mašine, prevazilaženju uobičajenih prepreka i otkrivanju alternativnih rešenja. U dinamičnom poslovnom okruženju kreativni pristup pomaže u donošenju novih ideja koje mogu unaprediti proces proizvodnje.

LIČNO USAVRŠAVANJE JE BITNO U SVAKOJ STRUCI. DA LI JE NA POSLOVIMA KOJE OBAVLJATE DOVOLJNO SAMO PRATITI INOVACIJE I TRENDOVE ILI SE UVEK MORA BITI KORAK ISPRED?

Lično usavršavanje je od suštinske važnosti. Praćenje inovacija i trendova je takođe neophodno ali u današnjem vremenu kada tehnologija brzo napreduje veoma je teško biti korak ispred. Predvideti neki potencijalni kvar i otkloniti ga pre nego što do njega dođe, takođe znači biti korak ispred.

ŠTA SU NAJVEĆI IZAZOVI U VAŠEM DOSADAŠNJEM RADU?

Moj najveći izazov u dosadašnjem radu je učestvovanje u projektu rekonstrukcije i modernizacije toplog valjačkog stana V2. Početak radova i najduži zastoj je bio u aprilu 2017,

samo mesec dana nakon mog početka rada u fabrici. Za mene, kao mladog inženjera, bilo je neprocenjivo iskustvo da učestvujem u takvom projektu i učim od svojih starijih kolega.

ČIME SE NAJVIŠE PONOSITE U SVOJOJ RADNOJ KARIJERI?

U mojoj dosadašnjoj karijeri najviše se ponosim znanjem koje sam stekao zahvaljujući podršci mog mentora i poverenjem koje su mi ukazale kolege. Ovaj odnos i timska saradnja motivišu me da nastavim sa daljim usavršavanjem i prihvatim nove izazove koji dolaze.

KOLIKO JE ODRŽAVANJE DOBRIH MEĐULJUDSKIH ODNOSA BITNO ZA USPEŠAN RAD?

Dobri međuljudski odnosi su neophodni za uspešan rad. Kada kolege imaju poverenja jedni u druge spremni su da preuzmu rizike i dele kreativna rešenja, što doprinosi inovativnom uspehu celog tima.

DA LI IMATE VREMENA ZA HOBI ILI REKREACIJU I KAKO SE NAJRADIJE OPUŠTATE I ODMARATE OD POSLOVNIH OBAVEZA?

Još uvek imam vremena za hobi. Ljubav prema pčelama sam nasledio od oca. Slobodno vreme uglavnom provodim sa porodicom u prirodi ili na pčelinjaku. ■

VESTI IZ ORGANIZACIONIH CELINA

POSLOVI INVESTICIONOG RAZVOJA

U 2024. godini do sada je završena realizacija 13 manjih i srednjih investicionih projekata.

Za kraj oktobra i početak novembra 2024. su planirani radovi nakon kojih će zamena upravljanja na Liniji za sečenje limova V-24 (UNGERER) biti potpuno završena. U istom periodu će se izvesti radovi na revitalizaciji gornjeg seta ravnalice, kao bitan segment projekta mehaničke revitalizacije navedene linije.

Radovi na ugradnji sistema za protivpožarnu zaštitu na TVS V-2 koji ne utiču na rad valjačkog stana su završeni. Preostali radovi se moraju izvoditi saglasno uslovima proizvodnje. Na dinamiku realizacije utiču i uslovi i zahtevi nadležnih organa.

Sanacija krovova na objektima Impol Seval tokom 2024. se izvodi sukcesivno, prema prioritetima i u skladu sa vremenskim uslovima. Tok realizacije je u izvesnoj meri izmenjen u odnosu na planirani zbog posledica olujnog nevremena iz juna ove godine.

U toku su pripremne aktivnosti vezane za dva potencijalna velika investiciona projekta : Rekonstrukcija HVS V-3 u cilju njegovog osposobljavanja za valjanje velikih traka i Revitalizacija starog strečera V-8 u cilju obezbeđivanja dodatnih kapaciteta za strečerovani program.

Realizacija tri projekta vezana za zaštitu životne sredine je u završnoj fazi. Revitalizacija peći za žarenje V-5/3 je završena, ali je za potpuni završetak projekta koji se realizuje u saradnji sa kancelarijom UNDP u Srbiji preostala prezentacija rezultata izvedene modernizacije i Studije o dekarbonizaciji koju je izradila nezavisna konsultantska kuća iz Austrije. Implementacija sistema za praćenje i nadzor potrošnje energenata je u toku. Rekonstrukcija spoljne sanitarne kanalizacione mreže u Impol Seval a.d. je završena, u toku su radovi na ugradnji separatora za prečišćavanje atmosferskih voda.

U periodu septembar 2023. - septembar 2024. zaposleni Impol Seval su prijavili ukupno 40 inovacijskih dela, od kojih je 35 prihvaćeno.

SEKTOR TEHNOLOGIJE I TEHNOLOŠKOG RAZVOJA

Na lokaciji u Slovenskoj Bistrici od 10. do 11.09.2024. godine održan je trening „Heat Treatment of Flat Rolled Products training course“ kome su prisustvovali inženjeri sa sve tri lokacije, iz Impola, TLM-a i četiri predstavnika Seval-a iz Sektora tehnologije i tehnološkog razvoja. Trening su vodili eksperti za aluminijum iz konsultantske kuće Innoval. Obrađene su sledeće teme:

- Zagrevanje i homogenizacija,
- Oporavljanje i rekristalizacija,
- Žarenje šarže traka; međufazno, nepotpuno žarenje, završno žarenje,

- Zaštitne atmosfere, azot, kontrola atmosfere,
- Žarenje i odmašćivanje folija
- Mehaničke i tehnološke osobine materijala i kontrola istih,
- Kontinuirano žarenje. Tipične linije za konti-žarenje. Osobine materijala dobijene kontinuiranim žarenjem u poređenju sa žarenjem kotura u šarži.

Predavanja su bila izuzetno dobro osmišljena, usko stručna, zasnovana na iskustvu i jasno prezentovana. Ovaj trening je koristan sa mnogo aspekata, podsetio je na određene teoretske stvari koje je neophodno znati radi razumevanja procesa, objašnjeni su uzroci nekih pojava za koje u praksi nismo znali razloge zašto nastaju, dobijene su određene preporuke za unapređenje procesa i kvaliteta proizvoda. Nakon ovako sjajnog iskustva, unapred se radujemo sledećem stručnom treningu u organizaciji Innovala.

PJ VALJAONICA

PJ Valjaonica je za prvih osam meseci proizvela 30.166t HV proizvoda što je na nivou poslovnog plana za 2024. od 30.200t. Veliki podbačaji plana, pre svega operativnog, imali smo u februaru, junu i julu. Septembar je, takođe, obeležio pad naloga nestrečovanog asortimana. Od ostalih aktivnosti, izdvojicemo da su u toku pripreme za uvođenje 5S metode koja se odnosi na uređenje radnog prostora, kao i SMED na V24, što se nadam da će ići u smeru pre svega povećanja produktivnosti. I dalje se fokusiramo u ovim izaovnim trenucima da svojim odlukama održimo proizvodnju i kvalitet.

PJ LIVNICA

Nakon bezmalo dve godine, od marta meseca, PJ Livnica radi sa sve 4 livne baterije. Pored bezbednog rada, i kvaliteta, sledeći najvažniji zadatak je ispunjavanje planova proizvodnje, koji su na nivou punog kapaciteta, odnosno 265t odlivenih blokova na dan. U mesecima martu i aprilu, planove smo premašili, proizvodnja u maju bila je na nivou plana, a od juna meseca ispunjenje operativnih planova kretalo se na nivou od 92 - 94%.

Za prvih 8 meseci, PJ Livnica je proizvela 58263 t odlivenog bloka.

Sledeći zadatak, koji se odnosi na povećavanje udela sekundarne sirovine u šarži, a koji nam nameće zelena agenda, PJ Livnica uspešno sprovodi. U periodu 01.01 – 31.08, potrošeno je 15.900 t sekundarne sirovine, čime je udeo u šarži premašio 25%. Najbolji mesec bio je Avgust, kada je utrošeno preko 2500 t, a udeo u sekundara šarži iznosio je 30,17%.

Od ostalih aktivnosti, izdvojićemo da su u toku pripreme za uvođenje 5S metode koja se odnosi na uređenje radnog

prostora, a koja će prvo zaživeti na liniji 4. Takođe, u toku su aktivnosti na zameni HTZ opreme za livce i topioničare, u cilju bezbednijeg i komfornijeg rada na pećima i livnim mašinama.

PJ LINIJA ZA BOJENJE

U periodu januar – avgust 2024. godine PJ Linija za bojenje je proizvela 8.094 t. To je 10,8% više u odnosu na isti period 2023. godine i na nivou dosadašnjeg

rekordne godišnje proizvodnje iz 2021. godine (12.922 t, za prvih 8 meseci 8.199 t). Udeo bojenog u hladnovaljanom programu je 26,8%. U prva 2 meseca nismo imali dovoljno naloga za normalnu proizvodnju. Broj boja se i dalje povećava nesmanjenim tempom – 1 nova boja nedeljno.

Prema odluci NO Društva "Program povećanja prodaje i proizvodnje bojenog asortimana u Impol Seval a.d. Sevojno" postepeno ćemo povećavati kapacitet (uz rešavanje tehničkih ograničenja) do punog rada u 3 smene, 5 dana nedeljno.

SEKTOR KVALITETA, ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE I ODRŽIVOG RAZVOJA

U Sektoru kvaliteta, zaštite životne sredine i održivog razvoja, u toku 2024. godine sprovodi se veliki broj aktivnosti koje se odnose na: uvođenje sistema menadžmenta životnom sredinom ISO 14001, resertifikaciju sistema menadžmenta kvalitetom ISO 9001, ishodo- vanje Integrisane dozvole, izveštavanje o vezanim emisijama ugljen-dioksida u proizvodima, proračun ugljeničnog otiska, izradu Studije o dekarbonizaciji proizvoda,

Pored navedenih aktivnosti, u saradnji sa drugim organizacionim celinama, preduzimaju mere u cilju poboljšanja kvaliteta proizvoda.

Od decembra 2023. godine, sprovede se aktivnosti na uvođenju sistema menadžmenta životnom sredinom. U tom cilju, izrađen je novi Poslovnik i drugi sistemski dokumenti. Postojeći

postupci su ažurirani i uneti su segmenti koji se odnose na životnu sredinu. U proizvodnom pogonu je unapređen sistem upravljanja otpadom, izvršena su dodatna obeležavanja u skladu sa standardom.

U junu mesecu je od strane Bureau Veritas sprovedena predsertifikaciona provera za sistem menadžmenta životnom sredinom. Krajem oktobra, očekuje nas sertifikaciona provera.

U postupku izdavanja integrisane dozvole, Društvo su 25. septembra posetili predstavnici Tehničke komisije Mini-

startva zaštite životne sredine. Tehnička komisija je obišla pogone i fabrički krug, kako bi se potvrdila usklađenost Društva sa podacima u nacrtu Integrisane dozvole.

Kupcima u EU se kvartalno dostavljaju obavezujući CBAM izveštaji o vezanim emisijama ugljen-dioksida u isporučenim proizvodima. Od ove godine, u proizvodnom programu Društva, obuhvaćeni su i niskougljenični „zeleni“ proizvodi, pod nazivom „InfiniAl“. Na tržištu je prisutna sve veća potražnja za ovim proizvodima. Sektor aktivno učestvuje u obradi upita i planiranju proizvodnje „InfiniAl“ proizvoda.

Od strane konsultanske kuće „Stenum“ Austrija, izrađena je Studija o smanjenju ugljeničnog otiska (dekarbonizaciji) proizvoda sa preporukama za poboljšanje energetske efikasnosti. Izrada Studije je kofinansirana od strane UNDP-a.

Resertifikaciona provera za sistem menadžmenta ISO 9001 je sprovedena uspešno, sertifikat je produžen za naredne tri godine.

KOMERCIJALNI SEKTOR

Najveći izazov sa kojim se u ovoj godini suočava Komercijalni sektor je svako prodaja. Recesija u kojoj se nalazi Evropska Unija kao i veoma nestabilna geopolitička situacija faktori su koji tržište čine neizvesnim i nestabilnim.

Ostvarenje prodaje hladno-valjanih proizvoda u periodu januar-septembar je 96% od planiranog, ali je evidentan značajan pad prodaje u avgustu i septembru.

U avgustu je ostvareno svega 60% od planiranog nivoa prodaje. Mimo naših očekivanja, u septembru nije došlo do značajnijeg povećanja tražnje i ostvareno je samo 64% od plana.

Najbolji rezultati ostvareni su kod prodaje bojenog asortimana gde je u prvih

9 meseci ove godine prodato 10.423 tone, što je 15% više od količine predviđene poslovnim planom.

Međutim, usled kašnjenja u proizvodnji i nekompletnih naloga, u navedenom periodu otpremljeno 9.094 tone bojenog asortimana, što je 88% od planirane količine.

Nabavka sirovina, repromaterijala i opreme se realizuje redovno i bez većih poteškoća.

Usled opšteg trenda na tržištu i sve većeg broja zahteva kupaca za upotrebu recikliranog materijala, ove godine smo značajno povećali nabavku sekundarnih, kojih nabavljamo više od 2.000 tona mesečno.

Pored očuvanja visokog nivoa poverenja kod dobavljača, u ovakvo nestabilnim tržišnim uslovima, glavni zadatak Komercijalnog sektora je da odgovornim

pristupom i maksimalnim zalaganjem radimo na povećanju obima prodaje, pre svega bojenog asortimana, u cilju što efikasnijeg poslovanja Društva.

FINAL D.O.O.

Odlukom Skupštine Društva od 21.06.2024. godine za isplatu dividendi akcionarima Impol Seval a.d. opredeljen je iznos dobiti od 7.000.000 eura. Final d.o.o. je u saradnji sa Korporativnim brokerom Društva sproveo zakonsku proceduru oko isplate dividende, tako da je dividenda isplaćena akcionarima 14.08.2024. godine.

Shodno Zakonu o tržištu kapitala, izvršen je obračun finansijskog rezultata Impol Seval a.d. i d.o.o. za period januar-jun 2024. godine i sastavljeni finansijski izveštaji i Polugodišnji izveštaji o poslovanju (redovni i konsolidovani). Nadzorni odbor Društva je usvojio Polugodišnje izveštaje o poslovanju i finansijske izveštaje Impol Seval a.d. za period januar-jun 2024. godine.

U zakonskom roku izveštaji su dostavljeni Berzi i Komisiji za hartije od vrednosti, kao i objavljeni na sajtu Impol Seval a.d.

Tekuća likvidnost je stabilna. Društvo sve obaveze prema državi, bankama, dobavljačima i zaposlenima izmiruje u zakonskim odnosno ugovorenim rokovima. Sve obaveze prema bankama po osnovu ranije uzetih investicionih kredita su izmirene tako da Društvo nema više tereta (ručne zaloge) na imovini Društva. Takođe, poboljšani su i uslovi finansiranja od strane banaka u odnosu na 2023. i početak 2024. godine.

SEKTOR INFRASTRUKTURE

Nakon nestabilnosti na berzama strateških energenata koja je trajala sve do plovine 2023.godine, tržište energije je stabilizovano. Početkom maja ove godine izašli smo iz perioda državne regulacije cena energenata. To nam je donelo značajno povoljnije uslove snabdevanja električnom energijom i potpunu izvesnost za period do kraja 2025. godine, dok je kod prirodnog gasa pojeftinjenje manje i dodatno neizvesnije zbog tipa ugovora; kod gasa smo na mesečnom nivou vezani za oscilacije na berzama, tako da je planiranje teže.

U fazi realizacije su investicioni projekti iz domena unapređenja energetske efikasnosti (merenje potrošnje energenata, gde je došlo do značajnog napretka, tako da očekujemo završetak radova do kraja godine), u vezi građevinske (izrada separatora zauljenih voda iz kišne kanalizacije) i protivpožarne infrastrukture (izrada protivpožarnog sistema toplog valjačkog stana V2).

TEHNIKA D.O.O.

Proizvodnja drvene ambalaže i kartonskih hilznih značajno je povećana u ovoj godini. Za prvih osam meseci proizvedeno je 2296,9 m³ drvene ambalaže za potrebe Impol Sevala i 63 m³ za treća lica, kao i 6620 komada kartonskih hilznih. U septembru je proizvedeno još 1210 kom kartonskih hilznih, što je najveći broj u mesecu od početka proizvodnje.

Mašinska radionica obavlja svoje redovne poslove kao što su brušenje gumiranih valjaka, izrada delova ručno i na alatnim mašinama, reparacija korpi i alata za Livnicu i Valjaonicu ...

Opšte održavanje uspešno radi na održavanju viljuškara, kranova, automatskih vrata, mokrih čvorova, ventilacije, grejanja... U septembru je izvršeno jesenje čišćenje krovnih uvala. U narednom periodu potrebno je izvršiti pripreme i prebacivanje klima komora sa hlađenja

na zimski režim rada. Problemi koji nas prate su nedostatak radnika zbog odsutnosti (bolovanja), kao i odlasci radnika iz Tehnike sa nekih ključnih mesta. Takođe prisutan je i nedostatak neke

opreme kao što je viljuškar za rad u hali u pogonu Ambalaže i hidraulična korpa za rad na visini jer je postojeća stara i često se kvari i teško se popravlja.

PKC D.O.O.

Jedan od značajnih poslova ove godine bila je uspešna implementacija HRM 4.0 sistema u maju, što predstavlja važan korak u digitalizaciji koju Društvo intenzivno sprovodi. Ovaj program ne samo da omogućava efikasniju administraciju i vođenje kadrovskih poslova, već nam pruža priliku da unapredimo komunikaciju i osiguramo personali-

zovani pristup svakom zaposlenom. Uverenje je da će HRM 4.0 postati važna platforma za buduće inovacije u odnosima sa zaposlenima, omogućavajući jednostavniju i bržu dvosmernu komunikaciju.

Paralelno s tim, nastavili smo sa radom na uvođenju procesne organizacije. Do kraja godine, planiramo usvajanje potpuno novog Akta o sistematizaciji, koji će doprineti efikasnijoj organizaciji rada i boljem rasporedu i uvezivanju

svih raspoloživih resursa, čime ćemo osigurati veću produktivnost i efikasnost u poslovanju.

Tokom oktobra i novembra meseca pred nama su važni događaji – sindikalni izbori i izbori za elektore. Ovi izbori su od velikog značaja za sve zaposlene, jer će imati priliku da biraju svoje predstavnike koji će zastupati njihove interese u ključnim poslovnim procesima.

Uz ove važne aktivnosti, HR tim intenzivno radi na rešavanju izazova vezanih za povećano odsustvo zaposlenih, naročito po osnovu bolovanja. Trenutno se fokusiramo na identifikaciji uzroka i pripremu odgovarajućih mera, sa ciljem unapređenja radnog okruženja i smanjenja stope odsustva, što direktno doprinosi većoj produktivnosti i zadovoljstvu zaposlenih.

Na polju bezbednosti i zdravlja na radu, kontinuirano unapređujemo postojeće mere i aktivnosti, kako bismo osigurali bezbedno i zdravo radno okruženje za sve zaposlene. Kao i prethodnih godina, i ove jeseni organizovani su zdravstveno-preventivni odmori za zaposlene koji rade na poslovima sa povećanim rizikom, što je deo naših napora da obezbedimo sveobuhvatnu podršku zaposlenima.

LEAN (VITKA) PROIZVODNJA

MOŽETE LI NAM OBJASNITI OSNOVNE PRINCIPE LEAN PROIZVODNJE I KAKO SE ONI PRIMENJUJU U GRUPI IMPOL?

Osnove vitkosti i LEAN metode su alati kojima pokušavamo unaprediti poslovanje kompanije, proizvodni proces ili radno mesto. Osnovu čini razumevanje vremena koje radnik troši tokom svog rada, odnosno podela rada na dodatu vrednost i na gubitke u procesu. Ovi gubici se dele na 7 osnovnih vrsta: škart, čekanje, transport, prekomerna proizvodnja, prekomerno skladištenje i nepotrebno kretanje. Cilj nam je da uz LEAN metode eliminišemo ove gubitke kako u mašinskom tako i u ručnom radu, jer vremenski gubici uzrokuju nepotrebne napore radnika, gubitke produktivnosti i nepoželjne troškove poslovanja. Uklanjanje ovih vremenskih gubitaka zahteva promišljen pristup unapređenjima, kako ne bismo zapostavili rizike niti povećali opterećenje radnika, jer

U vezi sa LEAN metodama i svim novinama i pogodnostima koje one donose na naša pitanja odgovorio je gospodin Urban Smolar, Vođa vitke pisarne u Impol grupi.

većim brzinama mašina, sistematičnom poboljšanju kvaliteta proizvedenog materijala i većem zadovoljstvu zaposlenih. Važno je da se projekti započnu, isplaniraju, sprovedu i da se proveri efikasnost uvedenih metoda praćenjem uspeha kroz indikatore kao što su produktivnost, OEE (nov indikator za IMPOL), i druge pokazatelje.

POČELI SMO SA PRIMENOM ALATA SFM (SHOP FLOOR MANAGEMENT) I 5S. MOŽETE LI NAM REČI VIŠE O TIM ALATIMA I KAKO ONI POMAŽU U UNAPREĐENJU SVAKODNEVNIH OPERACIJA?

U IMPOL Seval-u smo počeli da uvodimo osnovne alate vitkosti. 5S je ključna metoda kojom želimo uspostaviti red u proizvodnji, jer se poboljšanja mogu očekivati samo na uređenom proizvodnom prostoru. Standardizacija rada i prostora u proizvodnji je veoma važna za atmosferu na radu i za kasnije metode. Cilj nam je lepo uređeno radno mesto na koje radnici rado dolaze i ostavljaju ga urednim za narednu smenu. SFM je alat za izveštavanje o indikatorima koji direktno utiču na uspeh kompanije. SFM je kao osnovni LEAN alat uveden u IMPOL sistem, gde smo sa vođama procesa uspostavili sistem indikatora na koje proizvodna uprava i radnici mogu direktno uticati. Postavili smo indikatore uspešnosti koji pokazuju koliko smo dobro organizovali rad, nezavisno od tržišnih uslova.

KOJE SU KLJUČNE AKTIVNOSTI I KORACI KOJI NAS OČEKUJU U NAREDNOM PERIODU U OKVIRU UVOĐENJA LEAN METODOLOGIJE?

Od prioritetnog je značaja uspostaviti SFM i 5S kao temelje vitkosti, jer obe metode promovišu transparentnost i organizovanost na radnom mestu, bez čega IMPOL neće biti konkurentan kao ranije. Put ka promeni funkcionisanja kompanije je značajan izazov, a promena procesa u proizvodnji još veći, pa moramo biti oprezniji i strpljivi u radu na ovim stvarima. Potrebno je pripremiti strategiju implementacije već uspostavljenih metoda u Slovenskoj Bistrici i preneti ih u podružnicu Seval. Važno je uvesti LEAN metode i organizaciju kroz praćenje projekata izvrsnosti, kao

Otpad

Preterana
proizvodnja

Čekanje

Neiskorišćeni
talenat

Transport

Zalihe

Nepotrebno
kretanje

Duplirane
aktivnosti

se zalažemo za bezbednost na radu pri svim poboljšanjima. Zato smo se opredelili za LEAN metode i sistematične pristupe poboljšanjima. Metode koje uvodimo uključuju SFM ili standardno proizvodno izveštavanje, SMED metodu za smanjenje zastoja na mašinama prilikom promene alata i materijala, radionice poboljšanja, 5S za organizaciju proizvodnje, kao i TPM kojim rešavamo organizaciju saradnje između održavanja, proizvodnje, tehnologije, planiranja i kvaliteta.

KOJI SU GLAVNI BENEFITI KOJE OČEKUJEMO OD IMPLEMENTACIJE LEAN PROIZVODNJE U IMPOL SEVAL-U? KAKO ĆE TO UTICATI NA PROIZVODNE PROCES, KVALITET I EFIKASNOST?

Kroz međufunkcionalne postupke saradnje u proizvodnim procesima očekujemo povećanje efikasnosti u svim oblastima sa kojima se susrećemo. Sistematičnim poboljšanjem procesa u Slovenskoj Bistrici doprinosimo povećanju produktivnosti, smanjenju zastoja,

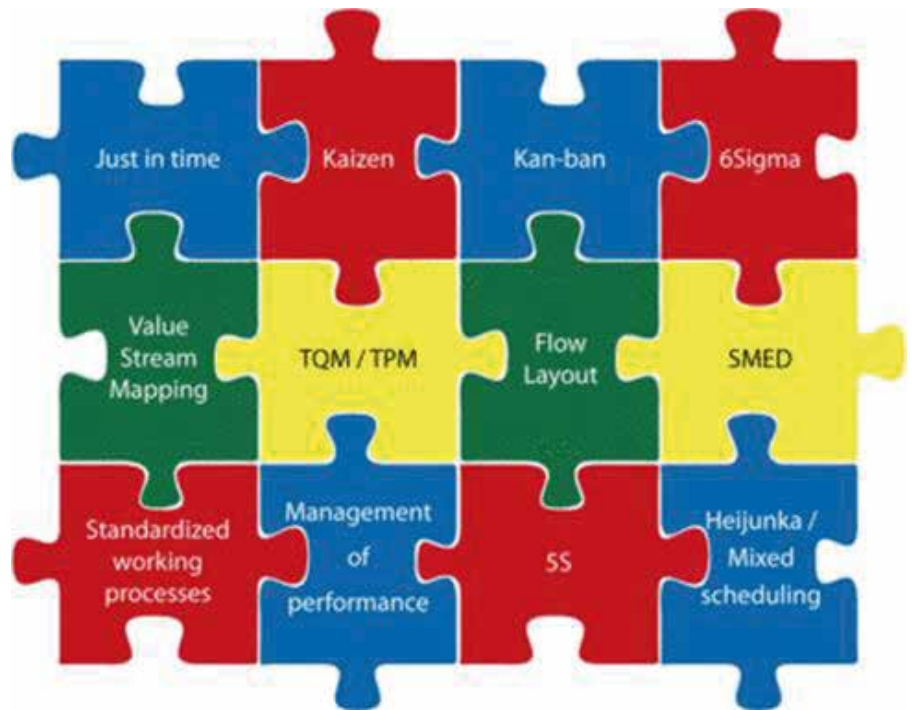
što smo to učinili u Slovenskoj Bistrici. Verujem da je tim u Seval-u posvećen promenama nabolje i da imamo dobre saradnike na ovim poljima.

**KAKO ĆE LEAN PROIZVODNJA
UTICATI NA RAD ZAPOSLENIH? DA
LI ĆE BITI PROMENA U RADNIM
PROCESIMA, OBUKAMA ILI ALATIMA
KOJE KORISTIMO?**

Rad u procesima neće se drastično promeniti, već će biti prilagođen za brži, lakši i efikasniji rad. Kao primer mogu podeliti iskustvo sa linije za pakovanje u profilariji Slovenske Bistrice, gde smo uz veliki trud sproveli promene u procesu i uveli vitke metode kao što su 5S, unapređenje rasporeda, standardizovano radno mesto i druge metode. Nakon uspešnog projekta, povećali smo produktivnost za 15-20% uz manje naprezanje radnika, što je potvrđeno i anketom u kojoj se 60% zaposlenih složilo da je proces bolji i sigurniji, dok je dodatnih 20% izrazilo veliko zadovoljstvo promenama.

**KAKVI SU DUGOROČNI PLANOVI
ZA UVOĐENJE LEAN PROIZVODNJE
U NAŠOJ FABRICI? NA KOJI NAČIN
PLANIRAMO MERITI USPEH I
NAPREDAK?**

Kako merimo uspeh LEAN metoda? Delimično sam odgovorio na to u prethodnom odlomku. Ključni podaci uključuju stepen implementacije SFM, 5S i TPM, kao i broj radionica poboljšanja koje smo sproveli koristeći SMED, PDCA i druge metode. Sve ove metode prate poslovnu efikasnost kompanije kroz produktivnost, smanjenje zastoja i druge indikatore uvedene u proces. Verujem da je tim u Seval-u vrlo sposoban i otvoren za ove metode. Prve radionice koje smo sproveli pokazale su entuzijazam za unapređenje stanja i posvećenost dobrom funkcionisanju kompanije. Saradnju između podružnica ćemo ojačati kroz međusobne posete ključnih zaposlenih i vođa LEAN projekata. Radujemo se budućoj saradnji sa Seval-om.

Sastanak predstavnika ljudskih resursa Impol grupe

Tekst: **Danijela Smiljanić**, Direktor za ljudske resurse i pravne poslove

Nedavno je, nakon duže pauze, ponovo održan sastanak predstavnika ljudskih resursa na sve tri lokacije Impol grupe. Sastanak je održan u avgustu mesecu u prostorijama Impola u Slovenskoj Bistrici. Cilj sastanka bio je razmena informacija, znanja i ujednačavanje praksi u upravljanju ljudskim resursima. Kroz uvođenje informacionog sistema HRM 4.0, već smo napravili značajne korake u tom pravcu. Sistem je uveden u Impol-TLM 2021. godine, dok je Impol Seval počeo da koristi ovaj sistem tokom proleća ove godine. Pored toga, kontinuirano se radi na ujednačavanju izveštavanja i pokazatelja.

Svaka od tri lokacije na kojima posluje Impol grupa, suočava se sa specifičnim izazovima. U Slovenskoj Bistrici, izazov je na popunjavanju slobodnih radnih mesta i pronalaženju kvalifikovane radne snage. Ipak, do sada su uspevali da popune slobodne pozicije u roku od 30 do 60 dana od dana izdavanja potrebe. Kao i na drugim lokacijama, potreban je dalji rad na unapređenju oblasti bezbednosti na radu.

U Impol-TLM-u sa sedištem u Šibeniku, izazov je pronalaženje kadrova zbog manjka radne snage na tržištu, naročito u vreme letnje sezone, zbog čega su počeli da zapošljavaju strance. Pet zaposlenih iz Nepala već radi u livnici, a uskoro im se pridružuju radnici sa Filipina. Kolege iz kadrovske navode da je process integracije uspešan, a da su rezultati rada zadovoljavajući.

U Impol Seval-u, suočavamo se sa izazovima koji uključuju radnu disciplinu i poštovanje pravila bezbednosti što je uzrokovalo povećan broj povreda na radu. Takođe, neplanirana odsustva zaposlenih po osnovu bolovanja značajno utiču na troškove i organizaciju rada. Dodatno se suočavamo sa restrukturiranjem radne snage zbog velikog broja režijskih zaposlenih i manjka proizvodnih, što je izazov za budućnost.

Tokom sastanka, razmenili smo mišljenja i pripremili akcioni plan za postepeno uvođenje novih sistema rada. Dalje HR aktivnosti će biti usmerene na razvoj kompetencija zaposlenih, ciljani razvoj karijere i unapređenje menadžerskih kompetencija kod rukovodioca sektora. HR tim je predstavio različite HR aktivnosti koje sprovodimo: mentorstvo, upravljanje obukom, matrice kompetencija, proveru kompetencija na radnom mestu, metode pretraživanja ljudskih resursa, pripremu kadrovskog plana, godišnje intervjue, planove karijere i druge alate u sistemu upravljanja ljudskim resursima. Na sastanku smo razmenili mišljenja, pripremili akcioni plan i postavili rokove za postepeno uvođenje novih sistema rada. Plan je da se ovakvi sastanci održavaju tri puta godišnje kako bi smo nastavili sa unapređenjem i zajedničkim radom na poboljšanju praksi. ■

SRBIJA I SLOVENIJA

Tekst: **Darko Vasiljević, Tehničar za kadrovske poslove**

Srbija i Slovenija, iako nekada spojene u zajedničku državu, nemaju zajedničkih teritorijalnih granica. Iako su vekovi izgradili vrlo različite mentalitete, jer smo često bili podeljeni istorijskim međama istoka i zapada, nekako se ono najbolje iz oba naroda međusobno prepoznalo. Zbog toga, danas, iako podeljeni granicom Evropske Unije, Srbija i Slovenija uspešno sarađuju i deluje da će ta saradnja postajati samo jača i većeg obima sa godinama koje dolaze. Sličan jezik i zakoni koji su se razvijali na korenima zajedničke države omogućili su da Slovenija postane jedan od deset najvećih investitora u našoj zemlji, te da slovenačke kompanije zapošljavaju više od 20.000 radnika u Srbiji. Sjajan primer takvog poslovanja je Društvo Impol D.O.O. iz Slovenske Bistrice koje je u oktobru 2002. godine postalo vlasnik 70% akcija Valjaonice Aluminijuma iz Sevojna. Impol D.O.O. svoje početke ima u dalekoj 1825. godini, a od 1950. godine se bavi prerađom aluminijuma.

		
	Srbija	Slovenija
Glavni grad	Beograd	Ljubljana
Maternji jezik	Srpski	Slovenački
Teritorijalna površina	88.499 km ²	20.271 km ²
Broj stanovnika	8.233.622	2.123.103
Valuta	Srpski dinar (RSD)	Evro (EUR)
BDP po glavi stanovnika	27.985 \$	53.287 \$
Pozivni broj	+381	+386

Zanimljivosti o Srbiji

- 18 rimskih imperatora rodilo se na teritoriji današnje Srbije. To je petina svih rimskih vladara.
- Prvi satelitski prenos video-sig-nala 1962. godine između Evrope i Severne Amerike sadržao je sliku freske Belog anđela iz manastira Mileševa.
- Najznačajniji ćirilčni rukopis srpsko-slovenske pismenosti je Miroslavljevo jevanđelje, koje datira iz 12. veka.
- Srpski pisac, Ivo Andrić je 1961. godine dobio Nobelovu nagradu za književnost za roman Na Drini ćuprija.
- Prestonicu Srbije osnovali su Kelti u 3. veku pre nove ere, a kasnije je postala Singidunum. Godine 876. prvi put se pominje pod imenom Beograd i smatra se jednim od najstarijih gradova u Evropi.
- Deliblatska peščara je najveća kontinentalna peščara Evrope.

Zanimljivosti o Sloveniji

- Slovenija ima najveću ski skakaonicu na svetu.
- Prva knjiga u Sloveniji štampana je 1550. godine.
- Slovenci imaju nobelovca. Friderik Pregl je 1923. godine dobio ovo priznanje u oblasti hemije.
- Preko 56% površine Slovenije pokriveno je šumom.
- 2016. godine Ljubljana je proglašena najzelenijim gradom Evrope.
- 2017. godine Slovenija je proglašena za najčistiju zemlju na svetu.

IZBORI ZA ELEKTORE

Tekst: **Nevenka Milutinović, Vodeći saradnik za pravne poslove**

U skladu sa Pravilnikom o izborima u predstavničko telo zaposlenih grupe Impol i imenovanju predstavnika zaposlenih u Upravni odbor Društva, raspisani su izbori za elektore u elektorskim bazama Impol Seval a.d. Sevojno, Impol Seval Final d.o.o. Sevojno, Impol Seval PKC d.o.o. Sevojno i Impol Seval Tehnika d.o.o. Sevojno.

Izabrani elektori biće članovi Predstavničkog tela zaposlenih grupe Impol-PTDSI, koje je nadležno za rešavanje pitanja koja su zajednička za sve zaposlene u društvima grupe Impol.

Elektorska baza je svako matično ili zavisno društvo u grupi Impol koje bira po jednog predstavnika zaposlenih-elektora, čiji je mandat 2 godine. S obzirom na ukupan broj zaposlenih, društva iz sistema Impol Seval zajedno predstavljaju trostruku elektorsku bazu.

Informacija o sindikalnim izborima

Tekst: **Danilo Vasović, Vođa pravnih poslova**

U skladu sa Odlukom o raspisivanju izbora u Samostalnom sindikatu metalaca Srbije broj 19 od 04.07.2024. godine, Odbor Sindikalne organizacije Impol Seval Valjaonica aluminijuma a.d. Sevojno je na sednici održanoj 01.10.2024. godine doneo odluku o usvajanju izmena i dopuna Pravila o organizovanju i radu Sindikalne organizacije Samostalnog sindikata metalaca Srbije Impol Seval Valjaonica aluminijuma a.d. Sevojno, kao i odluku o raspisivanju izbora u Sindikalnoj organizaciji Samostalnog sindikata metalaca Srbije Impol Seval Valjaonica aluminijuma a.d. Sevojno. Saglasno navedenim aktima, u Sindikalnoj organizaciji se raspisuju izbori za: Poverenike sindikalnih podružnica, Predstavnike Sindikalne podružnice u Odboru sindikalne organizacije, Članove Skupštine Sindikalne organizacije-predstavničke podružnica, Predsednika Sindikalne organizacije, Zamenika predsednika sindikalne organizacije i članove Nadzornog odbora sindikalne organizacije. Izbori za Poverenike sindikalnih podružnica, Članove Skupštine Sindikalne organizacije-predstavničke podružnica su punovažni ukoliko je glasalo više od polovine članova sindikalne podružnice. Po okončanju izbora za Poverenike sindikalnih podružnica i Članove Skupštine Sindikalne organizacije-predstavničke podružnica, održava se konstitutivna sednica Skupštine Sindikalne organizacije. Na predmetnoj sednici konstituise se novi saziv Skupštine, biraju se Predsednik, Zamenik predsednika, kao i članovi Nadzornog odbora sindikalne organizacije. Izbori su punovažni ako je glasalo više od polovine članova Skupštine. Mandat nosilaca funkcija i organa traje 5 godina i može se ponoviti. ■

Na predstojećim izborima pravo glasa imaće svi zaposleni koji u Društvu rade neprekidno najmanje 6 meseci, a pasivno biračko pravo-odnosno pravo da budu izabrani, ima svaki zaposleni koji neprekidno radi u Društvu najmanje 12 meseci, a koji nije zaposlen na rukovodećoj poziciji. Izbori će se održati na izbornim većima organizovanim posebno za svaku elektorsku bazu, u skladu sa Odlukom o raspisivanju izbora.

Sprovođenjem izbora završava se dvogodišnji mandat aktuelnih elektora-Bojana Đajića, Dragane Milić i Vuka Vjetrovića. ■

Sednice Nadzornog odbora Impol Seval Valjaonica aluminijuma a.d. Sevojno

Tekst: **Danilo Vasović, Vođa pravnih poslova**

U proteklom periodu održane su tri sednice Nadzornog odbora Impol Seval Valjaonica aluminijuma a.d. Sevojno na kojima su donete odluke od značaja za funkcionisanje Društva od kojih posebno izdvajamo: Zaključak o prihvatanju Nacrta Ugovora o pripajanju, Odluka o usvajanju Zaključka Komisije za reviziju, Odluka o usvajanju Polugodišnjeg finansijskog izveštaja i izveštaja o poslovanju za period I-VI 2024. godine, kao i Odluka o usvajanju Konsolidovanog finansijskog izveštaja i izveštaja o poslovanju za period I-VI 2024. godine za Impol Seval Valjaonica aluminijuma a.d. Sevojno. Donet je Zaključak kojim se daje saglasnost Izvršnom odboru Društva da donese Odluku o isplati jubilarne nagrade zaposlenim povodom dana Društva, kao i odluke o odobrenju investicionih ulaganja. ■

Elektorski izveštaj

Tekst: **Bojan Đajić, Elektor**

Tokom leta u Slovenskoj Bistrici održan je sastanak elektora kome su prisustvovali predstavnici Impol Sevala. Na sastanku je, između ostalog, konstatovano da se zbog povećanih troškova rada posebna pažnja poklanja produktivnosti, i da kupci sve više iskazuju tražnju za „zelenim“ proizvodima. ■

Poseta iz Ministarstva zaštite životne sredine

Tekst: **Milenko Topalović**, Direktor Sektora kvaliteta, zaštite životne sredine i održivog razvoja

U postupku izdavanja Integrisane (IPPC) dozvole Društvu, Ministarstvo zaštite životne sredine je, u skladu sa Zakonom o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine, izradilo Nacrt integrisane dozvole. Nacrt je oglašen na javni uvid i po isteku javnog uvida, od strane Ministarstva je formirana Tehnička komisija za ocenu uslova utvrđenih u Nacrtu. Tehničku komisiju čine stručna lica Ministarstva zaštite životne sredine i drugih Ministarstava, kao i angažovani nezavisni stručnjaci.

U okviru radnih aktivnosti, u sredu 25.09.2024.godine, Društvo su posetili predstavnici Ministarstva zaštite životne sredine i deo članova Tehničke komisije: Snežana Marković, Načelnica Odeljenja za Integrisane dozvole, Ivana Milošević i Nina Karaosmanović, zaposlene u Odeljenju za Integrisane dozvole i Vladimir Adamović, nezavisno stručno lice. Na uvodnom sastanku, razmotrene su primedbe Tehničke komisije na Nacrt integrisane dozvole i dogovoreno je da se Ministarstvu u što kraćem roku dostavi dodatna dokumentacija, kako bi se postupak izdavanja Integrisane dozvole okončao u zakonskom roku, do 31.12.2024. godine. Nakon

sastanka, predstavnici Ministarstva su obišli fabrički krug, Skladište Al šljake, Magacin sirovina, PJ Livnicu, PJ Valjao-nicu, PJ Linija za bojenje, postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda, insinerator „spaljivač“ otpadnih gasova na Liniji za bojenje. U nastavku procedure, nakon dostavljanja dodatnih dokume-

nata, održaće se još jedan završni onlajn sastanak sa svim članovima Tehničke komisije, nakon koga bi trebalo da usledi izdavanje Integrisane dozvole. Sastanku su ispred Društva prisustvovali: Izvršni direktor Dušan Prtenjak, direktori Aleksandar Kovačević, Jelena Matić i Milenko Topalović. ■

Regionalni trening centar Tehničke škole Užice

Tekst: **Sanja Didanović**, Vodeći saradnik za razvoj i obrazovanje kadrova

30. septembra 2024.godine, u prostoru bivše kasarne u Krčagovu, svečano je obeležen početak radova na Regionalnom trening centru Tehničke škole Užice. Ovom događaju prisustvovali su predstavnici Kancelarije za dualno obrazovanje i Nacionalni okvir kvalifikacija, Grada Užica i Tehničke škole, a između ostalih i brojni predstavnici privrede, među kojima, kao dugogodišnji saradnici, predstavnici Impol Seval-a.

Trening centar će biti potpuno nov, moderan prostor u kome će se učenci usavršavati u okviru formalnog

obrazovanja, ali, pored toga, Trening centar će pružati usluge i u okviru neformalnog obrazovanja, što će biti izuzetna prilika za kompanije za sticanje nedostajućih i usavršavanje postojećih kompetencija svojih zaposlenih, kroz razne edukativne programe stručnog obrazovanja, usavršavanja i osposobljavanja. ■

Izgradnja separatora

Tekst: **Bojan Tomanović, inženjer građevinarstva**

Izgradnja separatora za prikupljanje i prečišćavanje atmosferskih voda u okviru industrijskog kompleksa Impol Seval a.d. u Sevojnu predstavlja ključni korak ka kvalitetu ekološke održivosti i zaštite životne sredine. Kao industrijski kompleks koji se oslanja na procese proizvodnje metala, Impol Seval generiše značajne količine atmosferskih voda koje dolaze sa različitih površina poput krovova, platoa, parkinga i manipulativno-opslužnih zona. Ove vode mogu biti kontaminirane uljima, mastima i drugim potencijalno štetnim supstancama koje nastaju kao posledica industrijskih aktivnosti.

Separator za prečišćavanje atmosferskih voda imaju ključnu funkciju u očuvanju ekosistema. U kontekstu industrijskog kompleksa, osnovna uloga separatora je da obezbedi izdvajanje kontaminanata iz kišnice i drugih površinskih voda pre nego što te vode dospeju u prirodne vodotokove. Uklanjanje ulja, goriva i drugih nečistoća je od suštinskog značaja kako bi se sprečilo zagađenje okolnih zemljišta i podzemnih voda, ali i kako bi se ispoštovali strogi ekološki standardi i regulative.

Tehnologija separatora se zasniva na procesima sedimentacije i flotacije, pri čemu se teži kontaminanti talože na dno separatora, dok lakše supstance, poput ulja i masti, flotiraju na površini. Prečišćena voda se zatim ispušta u prirodne vodotokove, dok se kontaminanti zbrinjavaju prema zakonskim normama.

Izgradnja separatora za prečišćavanje atmosferskih voda u Impol Seval a.d. nije samo tehnički izazov, već i prilika za postizanje ekoloških standarda koje savremena industrija zahteva, takođe izgradnja separatora je ključna za dobijanje integrisane vodne dozvole.

Početkom septembra su započeti radovi na izgradnji separatora koji se odvijaju po predviđenom planu. ■

Preventivni odmori

Kao i prethodne godine, u cilju zaštite zdravlja i sprečavanju profesionalnih oboljenja, u skladu sa Kolektivnim ugovorom, zaposlenima na radnom mestu sa povećanim rizikom omogućeno je korišćenje preventivnih odmora. Ovu mogućnost zaposleni mogu koristiti jedan put u dve godine. Ove godine pravo na preventivni odmor je ostvarilo 56 zaposlenih, od kojih 36 iz PJ Livnica i 20 iz PJ Valjaonica. Preventivni odmori, kao i prethodnih puta su organizovani u dva perioda, i to prolećnom, u tri termina, od 03. do 26. juna i jesenjem, u devet termina, od 30. septembra do 2. decembra 2024. godine. Svi termini su u trajanju od 7 dana, i koriste ih grupe od najviše 5 zaposlenih po terminu. Preventivni odmori se realizuju u Hotelu „Agape“ Zlatibor, gde su im na raspolaganju sve pogodnosti koje ovaj hotel pruža (bazen, teretana, sauna...), sa tim što će zaposleni koristiti medicinske usluge RH Čigota – pregled lekara, EKG, antoropometrijska merenja, bihemijske analize krvi, fizičke aktivnosti (šetnje, vežbe u sali, vežbe u bazenu). ■

Naredba o Bezbednosti i zdravlju na radu: Ključni koraci ka bezbednijem radnom okruženju

Tekst: **Nikola Pušica**, Stručno lice za bezbednost i zdravlje na radu

U svetu moderne industrije, bezbednost i zdravlje zaposlenih postali su prioritet, broj jedan za mnoge kompanije. Impol Seval je prepoznao ovu potrebu i kontinuirano preduzima niz mera i aktivnosti kako bi oblast bezbednosti i zdravlja zaposlenih održao na najvišem nivou. U tom smislu je i nedavno doneta Naredba o bezbednosti i zdravlju na radu, koja obuhvata sve prethodno donete pravne akte, naredbe i propisane mere, a istovremeno ima za cilj da na taj način unapredi radne uslove i osigura zdravlje svih zaposlenih, postavljajući tako temelje za bezbednije radno okruženje.

Usklađivanje sa zakonskim propisima

– Predmetnom Naredbom je istovremeno izvršeno i usklađivanje sa novim Zakonom o bezbednosti i zdravlju na radu („Službeni glasnik RS“, broj: 35/2023). Ovaj deo Naredbe sadrži detaljnu analizu postojećih akata, koji su sada prilagođeni novim zakonskim odredbama i pravilnicima. Razumevanje ovih zakonskih okvira ključno je za sve zaposlene, jer ne samo da osigurava pravnu zaštitu, već i promovise kulturu bezbednosti koja se oslanja na međusobno poverenje i odgovornost.

Prava i obaveze zaposlenih

– Zaposleni u Impol Seval-u imaju jasno definisana prava i obaveze kada je reč o bezbednosti na radu. Svaki zaposleni pojedinačno je odgovoran za sopstvenu bezbednost i bezbednost svojih kolega. Dalje, zaposleni ima obavezu da obavesti svog neposrednog rukovodioca o svim promenama u svom fizičkom ili psihičkom stanju. Na taj način, Društvo stvara sistem u kojem su svi zaposleni aktivno uključeni u očuvanje bezbednosti, čime se jača osećaj zajedništva i kolegijalnosti.

Obuka i informisanje

– Obaveza Poslodavca je da pruži obuku svim zaposlenima što se u Društvu oduvek primenjuje i sprovodi bez izuzetka. Ovo uključuje redovne obuke o npr. pravilnom korišćenju lične zaštitne opreme, ali i o prepoznavanju potencijalnih rizika na radnom mestu. Obuka je ne samo obavezna, već i neophodna, jer pomaže zaposlenima da razumeju značaj bezbednosti i zdravlja

na radu. U okviru obuka za bezbedan i zdrav rad, zaposleni se upoznaju sa svim relevantnim procedurama i pravilima, što im omogućava da se osećaju sigurnije i spremnije na radnom mestu.

Mere za održavanje bezbednosti na radu

– Naredba jasno definiše konkretne mere koje se moraju poštovati radi očuvanja bezbednosti na radu. Ovo uključuje redovne provere radnog mesta i opreme, kao i strogu zabranu upotrebe mobilnih telefona u kritičnim situacijama. Ove mere su posebno važne u proizvodnim halama i tokom korišćenja opreme, gde nepažnja može dovesti do ozbiljnih povreda.

Implementacijom ovih pravila, Društvo se trudi da minimizira rizike i stvori radno okruženje u kojem su zaposleni bezbedni.

Posebne obaveze za zaposlene sa povećanim rizikom

– Posebna pažnja posvećena je zaposlenima koji rade na mestima sa povećanim rizikom. Ovi zaposleni su obavezni da prolaze redovne lekarske preglede i da se striktno pridržavaju svih bezbednosnih mera. Uvođenjem ovih dodatnih obaveza, Društvo ne samo da štiti zaposlene, već i smanjuje rizike za druge radnike i posetioce. Ovaj pristup doprinosi opštem poboljšanju bezbednosti na radu i stvara kulturu odgovornosti među zaposlenima.

Odgovornost menadžmenta

– Donetim pravilima u okviru Naredbe potencira se na dodatnoj odgovornosti menadžmenta.

Direktori i organizatori procesa rada imaju ključnu ulogu u sprovođenju Naredbe. Njihova odgovornost uključuje obezbeđivanje da svi zaposleni budu obučeni i da se poštuju svi bezbednosni propisi. Ovo podrazumeva i organizaciju periodičnih lekarskih pregleda i provere opreme za rad, kao i redovne sastanke sa zaposlenima kako bi se razmenila iskustva i unapredile prakse na polju bezbednosti.

Postupak u slučaju povreda

– U slučaju povreda na radu, Naredba propisuje hitnu reakciju. Svaka povreda mora biti odmah prijavljena, a zaposleni koji su povređeni treba da dobiju brzu i efikasnu prvu pomoć. Ovaj proaktivni pristup ne samo da omogućava brz oporavak povređenog, već i pruža Društvu

priliku da analizira uzroke povrede i unapredi postojeće mere bezbednosti. Na taj način, Društvo stvara kulturu učenja iz grešaka, što je ključno za dalji razvoj i unapređenje bezbednosti na radu.

Podsticanje zdravih radnih navika

– U okviru nove Naredbe, posebna pažnja posvećena je i podsticanju zdravih radnih navika. Zaposleni se podstiču da se bave fizičkim aktivnostima, kako bi održali svoje zdravlje i poboljšali kondiciju. Društvo takođe organizuje različite aktivnosti i radionice koje imaju za cilj poboljšanje fizičkog i mentalnog zdravlja zaposlenih, kao što su seminari o upravljanju stresom i emocionalnoj inteligenciji. Ove aktivnosti doprinose stvaranju pozitivnog radnog okruženja i jačanju timskog duha.

Evaluacija i unapređenje Naredbe

– Naredba o bezbednosti i zdravlju na radu neće biti statična. Društvo planira redovne evaluacije kako bi se pratila njena efikasnost i uticaj na radnu sredinu. Ovo uključuje prikupljanje povratnih informacija od zaposlenih i sprovođenje anketnih istraživanja. Na osnovu ovih podataka, Društvo će moći da unapredi svoje pristupe i prilagodi mere potrebama zaposlenih. Ova otvorena komunikacija stvara osećaj zajedništva i angažovanosti među zaposlenima.

Put ka bezbednijem radnom okruženju

– Implementacija nove Naredbe o bezbednosti i zdravlju na radu predstavlja važan korak ka stvaranju bezbednijeg radnog okruženja za sve zaposlene. Ova inicijativa naglašava posvećenost Društva zaštiti zdravlja svojih radnika, ali i podizanje svesti o značaju bezbednosti na radu. Efikasno upravljanje bezbednošću i zdravljem na radu nije samo zakonska obaveza, već i etička odgovornost svakog poslodavca, koja se isplaćuje u obliku produktivnijeg i srećnijeg radnog okruženja. Sa ovakvim pristupom, Impol Seval pokazuje da investicija u bezbednost i zdravlje zaposlenih nije samo investicija u zaposlene, već u budućnost kompanije. ■

VLADIMIR VUKOVIĆ **PJ VALJAONICA**

Obrazovanje: Tehničar za kompjutersko upravljanje
Mesto stanovanja: Stapani
Zaposlen u Impol Seval-u od: 2018. godine
Trenutno na poslovima: Rukovalac u proizvodnji I
Šta je ono zbog čega ste zasnovali radni odnos u ovom Društvu?

Impol je, već dugo vremena, važio za firmu na dobrom glasu, koja pruža dobre uslove i mogućnost napredovanja.

Šta Vam se sviđa na poslu koji obavljate?

Dobra komunikacija i saradnja sa kolegama što rezultira uspešnim završavanjem poslova.

Porodica?

Oženjen, otac ćerkice

Slobodno vreme/hobi?

Boravak u prirodi, najčešće kraj vode.

Hrana koju najviše volite?

Pljeskavica, gulaš

Kako biste opisali sebe u tri reči?

Precizan, komunikativan, odgovoran

Vaša poruka zaposlenima?

Verujem da je, kao i meni, većini zaposlenih bitno da odnosi i komunikacija među saradnicima bude što bolja, prema tome, mislim da uvek možemo da poboljšavamo.

MILAN RISTOVIĆ **PJ LIVNICA**

Obrazovanje: Elektromehaničar za mašine i opremu
Mesto stanovanja: Užice

Zaposlen u Impol Seval-u od: 2021. godine

Trenutno na poslovima: Radnik elektro održavanja PJ Livnica

Šta je ono zbog čega ste zasnovali radni odnos u ovom Društvu?

Želeo sam da radim u firmi koja svojom stabilnošću može da garantuje sigurnu budućnost zaposlenih.

Šta Vam se sviđa na poslu koji obavljate?

Radim poslove za koje sam se školovao, na kojima mogu da primenim i proširim stečena znanja.

Porodica?

Oženjen, otac dvoje dece

Slobodno vreme/hobi?

Šetnje u prirodi

Hrana koju najviše volite?

Karađorđeva šnicla

Kako biste opisali sebe u tri reči?

Precizan, pouzdan, tačan

Vaša poruka zaposlenima?

Složnost i jedinstvo u svakom domaćinstvu, odnosno kolektivu su ključni za napredak i boljitak.

KREJOVIĆ NEMANJA PJ VALJAONICA

Obrazovanje: Rukovalac sredstava unutrašnjeg transporta

Mesto stanovanja: Užice

Zaposlen u Impol Seval-u od: 2018. godine

Trenutno na poslovima: Vozač viljuškara PJ Valjaonica

Šta je ono zbog čega ste zasnovali radni odnos u ovom Društvu?

Odlučio sam da krenem očevim stopama i zaposlim se u Društvu u kome i on radi, naravno, po njegovoj preporuci.

Šta Vam se sviđa na poslu koji obavljate?

Mobilnost, jer sam u toku radnog vremena stalno u pokretu.

Porodica?

Oženjen, otac troje dece

Slobodno vreme/hobi?

Fudbal, basket

Hrana koju najviše volite?

Sarma

Kako biste opisali sebe u tri reči?

Pozitivan, pouzdan, energičan

Vaša poruka zaposlenima?

Bitno je da se zaposleni što više druže i zbližavaju, ne samo u toku radnog vremena, već i privatno, jer na taj način Društvo postaje jači i složan kolektiv.

SRĐAN MILOVIĆ KOMERCIJALNI SEKTOR

Obrazovanje: Ekonomski tehničar

Mesto stanovanja: Užice

Zaposlen u Impol Seval-u od: 2020. godine

Trenutno na poslovima: Skladištar za prijem u Magacinu sirovina

Šta je ono zbog čega ste zasnovali radni odnos u ovom Društvu?

Iz prve ruke sam znao da je firma stabilna i šta nudi svojim zaposlenima jer je moja majka radila u Društvu.

Šta Vam se sviđa na poslu koji obavljate?

Posao koji obavljam je dinamičan i okružen sam dobrim ljudima sa kojima sjajno sarađujem.

Porodica?

Oženjen, otac sina

Slobodno vreme/hobi?

Plivanje, šetnja, putovanja

Hrana koju najviše volite?

Paste, čizkejk

Kako biste opisali sebe u tri reči?

Uredan, komunikativan, odgovoran

Vaša poruka zaposlenima?

Timski rad sve pobeđuje. Rezultati se postižu prvenstveno dobrom komunikacijom i saradnjom pri obavljanju zadataka.

5S METODA UREĐENJA RADNOG PROSTORA – SVAKI POČETAK JE TEŽAK

Tekst: **Lazar Đokić**, Vođa poslova bezbednosti i zdravlja na radu

Započeti nešto, znači zaći na nepoznat teren – dakle, svaki početak predstavlja neku promenu kojoj se treba prilagoditi, na koju treba navići ili pristati. Kao što se može primetiti, u proizvodnim pogonima započeto je sa primenom različitih metoda LEAN odnosno Vitke proizvodnje. Jedna od tih metoda je i 5S metoda uređenja radnog prostora. Upuštajući se u 5S metodu ulazimo u nešto sasvim nepoznato i novo, i naravno da će biti teško kao i svaki početak. Međutim jednom uspostavljen sistem urednosti radnog prostora lako će se održavati u budućnosti i imaće višestruku korist, najpre za zaposlene.

U današnjem industrijskom okruženju, neophodno je pronaći načine za poboljšanje efikasnosti, smanjenje gubitaka i povećanje produktivnosti. Jedan od najefikasnijih alata za postizanje tih ciljeva jeste 5S metoda, koja potiče iz Lean metodologije, prvobitno razvijene u Japanu, a danas se primenjuje širom sveta u raznim industrijama. Ova metoda ima za cilj organizaciju radnog prostora i stvaranje okruženja koje omogućava maksimalnu produktivnost uz minimalne zastoje i greške.

5S metoda se sastoji od pet koraka ili faza, koji su usmereni na uređenje, održavanje i poboljšanje radnog prostora. Svaki korak nosi ime (od japanske reči) koje počinje slovom „S“, što čini osnovu njenog naziva. Koraci su:

1. **SORTIRAJ (Seiri)** – Ova faza podrazumeva uklanjanje nepotrebnih stvari iz radnog okruženja. Sve što nije neophodno za obavljanje posla treba biti ili uklonjeno ili premešteno iz radnog prostora. Cilj je da se smanji nered i olakša radni proces.
2. **UREDI (Seiton)** – Nakon sortiranja, dolazi na red organizacija potrebnih stvari. Ovaj korak obuhvata postavljanje alata, materijala i opreme na način koji omogućava jednostavan i brz pristup. „Svaka stvar na svom mestu“ je princip koji vodi ovaj korak, čime se eliminišu nepotrební pokreti i traženje.
3. **OČISTI (Seiso)** – Čistoća radnog prostora je ključna za održavanje efikasnosti. Faza „Očisti“ podrazumeva redovno čišćenje i održavanje prostora kako bi se problemi, kao što su kvarovi ili curenja, mogli uočiti i rešiti na vreme. Pored toga, čisto okruženje doprinosi većoj sigurnosti i zdravlju zaposlenih.
4. **STANDARDIZUJ (Seiketsu)** – Nakon što su prethodni koraci sprovedeni, potrebno je uvesti standarde koji će obezbediti da prostor ostane organizovan i čist. Ovaj

korak uključuje kreiranje procedura, pravila i rasporeda koji omogućavaju doslednost u primeni 5S-a. Standardizacija pomaže u održavanju postignutih rezultata i stvara temelje za dalja poboljšanja.

5. **ODRŽAVAJ (Shitsuke)** – Poslednji korak odnosi se na razvijanje discipline među zaposlenima kako bi 5S postao deo svakodnevnih rutina. To znači da svi radnici treba da poštuju postavljene standarde i da aktivno učestvuju u održavanju organizovanog i efikasnog prostora. Kontinuirana edukacija i praćenje učinka su ključni za uspeh ove faze.

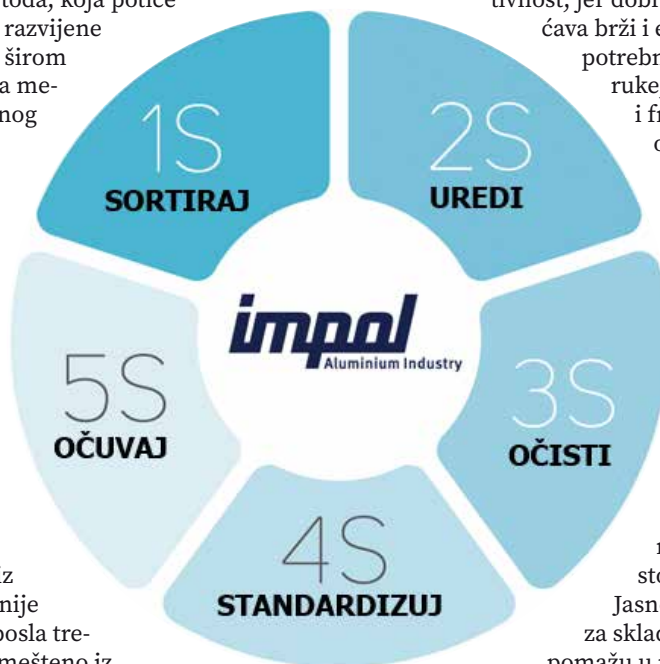
Primena 5S metode donosi brojne prednosti kako za kompaniju, tako i za zaposlene. Pre svega, poboljšava se produktivnost, jer dobro organizovan prostor omogućava brži i efikasniji rad. Radnici imaju sve potrebne alate i materijale na dohvat ruke, što smanjuje gubitak vremena i frustraciju zbog neorganizovanog okruženja.

Pored toga, smanjuju se greške i kvarovi, jer čistoća i dobra organizacija omogućavaju rano otkrivanje problema. Na primer, curenja ulja ili neispravnosti na opremi postaju uočljiviji u čistom okruženju, što doprinosi preventivnom održavanju i smanjenju neplaniranih zastoja.

Još jedna važna prednost 5S metode je povećana sigurnost na radu. Uklanjanjem nepotrebnih predmeta i održavanjem čistoće smanjuje se rizik od povreda. Jasno obeležene i organizovane zone za skladištenje alata i materijala takođe pomažu u prevenciji nezgoda.

Takođe, 5S metoda ima pozitivan uticaj na moral zaposlenih. Rad u organizovanom i čistom prostoru doprinosi većem zadovoljstvu na poslu, a kada su standardi jasno definisani, radnici se osećaju sigurnije i motivisanije da daju svoj doprinos.

5S metoda predstavlja jednostavan, ali izuzetno efikasan alat za poboljšanje organizacije i produktivnosti na radnom mestu. Primena ovih pet koraka – Sortiraj, Uredi, Očisti, Standardizuj i Održavaj – omogućava kompanijama da poboljšaju efikasnost, smanje gubitke, povećaju sigurnost i unaprede radne procese. Uvođenjem 5S kulture u svakodnevni rad, organizacije mogu stvoriti radno okruženje koje podstiče kontinuirana poboljšanja i dugoročni uspeh. ■

5 minuta za bezbednost

Tekst: **Nikola Pušica, Stručno lice za bezbednost i zdravlje na radu**

U današnjem brzom i dinamičnom radnom okruženju, bezbednost na radu je prioritet koji ne smemo zanemariti. Društvo Impol Seval pokrenulo je inicijativu „5 minuta za bezbednost“ koja ima za cilj da unapredi bezbednosne standarde i promoviše kulturu sigurnosti među zaposlenima. Ova radionica, koja se sprovodi na nivou svih organizacionih celina, osmišljena je kao kratka, ali efikasna sesija koja se održava jednom nedeljno.

Radionicu „5 minuta za bezbednost“ organizuju poslovođe i organizatori procesa rada, koji su odgovorni za njen sadržaj i realizaciju. Ove radionice su obavezne za sve zaposlene koji rade na radnim mestima sa povećanim rizikom, kao i za one koji imaju odgovornost za bezbednost i zdravlje na radu. Smernice su jasne: svaki poslovođa mora jednom nedeljno da organizuje sesiju, fokusirajući se na specifične aspekte bezbednosti koji su relevantni za njihov proizvodni proces.

Tokom radionice, poslovođe koriste pripremljene kartice sa osnovnim smernicama koje pokrivaju različite teme vezane za bezbednost. Ove kartice se redovno ažuriraju i dopunjavaju, što omogućava da sadržaj bude relevantan i aktuelan. Zaposleni dobijaju mogućnost da diskutuju o specifičnim izazovima sa kojima se susreću na svojim radnim mestima, čime se povećava njihova svest o važnosti bezbednosti.

Nakon svake radionice, poslovođe su dužne da u informacioni sistem HRM 4.0 unesu podatke o realizaciji sesije. Ovaj sistem omogućava praćenje i evaluaciju svih održanih radionica. Ključni podaci koji se unose uključuju datum realizacije, teme o kojima se diskutovalo, učesnike i sve druge relevantne informacije. Ova praksa ne samo da pomaže u održavanju reda, već i omogućava praćenje napretka i identifikaciju potencijalnih oblasti za poboljšanje.

Stručna lica za bezbednost i zdravlje na radu kontinuirano prate realizaciju radionica. Oni izveštavaju rukovodstvo Društva putem Mesečnog izveštaja o bezbednosti i zdravlju na radu. Ovi izveštaji igraju ključnu ulogu u identifikaciji trendova, izazova i uspeha u sprovođenju bezbednosnih mera. Prva radionica „5 minuta za bezbednost“ uspešno je realizovana

pod vođstvom Poslovođe održavanja PJ Livnica Vukašina Pešića. On je održao sesiju prema svim smernicama i uneo podatke u HRM sistem. Zaposleni su pokazali odlične rezultate u znanju iz oblasti bezbednosti, što ukazuje na to da je inicijativa već dala pozitivan učinak. Ovaj uspeh je podsticaj za sve ostale poslovođe da se uključe u slične aktivnosti.

U oktobru mesecu, planira se uključivanje drugih poslovođa iz PJ Livnica i organizatora posla Magacina Sirovina u ovu važnu inicijativu. Konkretno, poslovođe kao što su Kukoljac Ranko, Nenadić Nikola, Jeremić Mile, Lazarević Tihomir i Lješnjak Marko će dobiti obavezu da organizuju svoje radionice i unesu

podatke u sistem. Ovim pristupom, Društvo Impol Seval nastoji da osigura da svi zaposleni budu svesni važnosti bezbednosti na radu i da aktivno učestvuju u stvaranju bezbednijeg radnog okruženja.

Inicijativa „5 minuta za bezbednost“ predstavlja značajan korak ka unapređenju bezbednosti i zdravlja na radu unutar Društva Impol Seval. Kroz redovne radionice, zaposleni se osnažuju i postaju svesniji rizika, što doprinosi ne samo njihovom ličnoj bezbednosti, već i opštem bezbednosnom okruženju. Ovaj program nije samo obaveza, već i prilika za sve zaposlene da doprinesu stvaranju kulture bezbednosti koja će trajati. ■

ZA BEZBEDNOST

LIČNA ZAŠTITNA OPREMA

Značaj i pravilna upotreba, kao i podešavanje lične zaštitne opreme

Posledice u slučaju nekorišćenja lične zaštitne opreme

Poslovi pri kojima je potrebna upotreba pojedinačne LZO (šlem, zaštitne naočare, vizir, livačka zaštitna oprema...)

Postupanje sa oštećenom ili isluženom ličnom zaštitnom opremom

Značaj redovnog održavanja i pregleda lične zaštitne opreme

Odlaganje i skladištenje lične zaštitne opreme po završetku posla

Primeri povreda na radu u PJ Livnica zbog nekorišćenja ili nepravilne upotrebe lične zaštitne opreme

Fizičko-tehnička zaštita lica, imovine i poslovanja u Impol Seval-u

Fizičko-tehnička zaštita lica, imovine i poslovanja, kao jedna od nužnih komponenti u funkcionisanju Društva, poverena je dugogodišnjem saradniku iz ove oblasti, licenciranom pravnom licu za privatno obezbeđenje Valjaonici - Bezbednost d.o.o. Sevojno, čiji je osnivač Valjaonica bakra Sevojno a.d, sa kojim Impol Seval a.d. Sevojno ima zaključen ugovor. Nešto više o ovim uslugama, kao i licima koja ih pružaju saznali smo od Petra Milutinovića, Direktora Valjaonice - Bezbednost d.o.o. Sevojno. Naime, od donošenja Zakona o privatnom obezbeđenju iz 2013. godine, sa izmenama i dopunama 2015. i 2018. godine sa svim podzakonskim aktima i metodološkim okvirima, kontinuirano se radilo na unapređenju rada sektora obezbeđenja, kako organizaciono i kadrovski, tako i u pogledu kvaliteta usluga pruženih krajnjem korisniku. Pomenutim zakonom, utemeljena je „institucija“ službenika obezbeđenja, a sa njom su utvrđene obaveze i odgovornosti za zaposlene u ovom sektoru. Obavezno licenciranje zaposlenih, nošenje službenih legitimacija, obavezne bezbednosne provere nadležnog Ministarstva za sve zaposlene koji žele da se bave ovim poslom, periodični lekarski pregledi, samo su neki od „zahteva“ čiji je primarni cilj bio da tržište napravi konkurentnijim, da se iz ovog sektora eliminišu lica koja imaju kriminalni dosije, lica koja ne zadovoljavaju zdravstvene zahteve i slično. Impol Seval Valjaonica aluminijuma a.d. Sevojno kao obavezno obezbeđeni objekat, opredeljen je kao i u prethodnim godinama za integrisan sistem zaštite, koji podrazumeva objedinjeno angažovanje fizičkog obezbeđenja i ugradnju i funkcionisanje sistema tehničke zaštite sa ciljem podizanja stepena zaštite i bezbednosti na visok nivo. Monitoring svih tehničkih sistema (sistem video nadzora, sistem kontrole pristupa, sistemi perimetarske zaštite itd.) obavlja se iz Kontrolnog centra uz obezbeđen stalni nadzor i preventivno angažovanje patrolnog tima, 24/7 svim danima u godini. Pored svega navedenog, služba „tehničke i planiranja“ i služba „upravljanja rizikom“ Valjaonice - Bezbednost d.o.o. koje su svakodnevno na raspolaganju korisniku usluge, daju dodatnu sigurnost i obezbeđuju, u zakonskom okviru, besprekorno funkcionisanje celog sistema fizičko – tehničkog obezbeđenja. U toku prethodnih godinu dana, zaposleni Valjaonice - Bezbednost d.o.o. u skladu sa zahtevima rukovodstva Impol Seval-a realizovali su niz projekata koji doprinose podizanju opšte bezbednosti na viši nivo (izrada planske dokumentacije u oblasti privatnog obezbeđenja, proširenja sistema video nadzora itd.). Kontrolom i revizijom Procene rizika u zaštiti lica, imovine i poslovanja i Plana obezbeđenja izvršeno je preispitivanje mera za kontrolu i smanjenje rizika,

preispitivanje procedura rada službe fizičko – tehničkog obezbeđenja, u skladu sa važećim metodološkim okvirom koji definiše ovu oblast i dodatno unapređeno funkcionisanje službe fizičko – tehničke zaštite.

U narednom periodu, u cilju dodatnog unapređenja usluga planirana je potpuna rekonstrukcija postojećeg Kontrolnog centra, i znavljanje opreme u skladu sa najvišim standardima, što će uz sveobuhvatno pružanje usluga privatnog obezbeđenja (FTO, daljinski monitoring iz kontrolnog centra, ugradnja i održavanje sistema tehničke zaštite, upravljanje rizicima, centar za obuku službenika obezbeđenja itd.), sve više zastupljenom „veštačkom inteligencijom“ u sektoru bezbednosti, dodatno doprineti pouzdanosti svih sistema.

6 razloga zašto je trening snage bitan za vaše zdravlje

Da li znate da određena vrsta vežbanja može da ima pozitivan uticaj na vaše srce, ravnotežu, jačanje kostiju i pomogne vam da smršate, a da istovremeno izgledate i osećate se bolje? Trening snage može pružiti sve ove prednosti kao i mnogo drugih.

Trening snage – takođe poznat i kao trening sa tegovima ili otporom – predstavlja fizičku aktivnost koja je namenjena poboljšanju mišićne kondicije vežbanjem određene grupe mišića, a koja uključuje slobodne tegove, mašine sa tegovima ili sopstvenu telesnu težinu.

Ono što je svima važno da znaju je činjenica da trening snage nije rezervisan samo za bodibildere. Redovni treninzi snage ili otpornosti takođe pomažu u sprečavanju prirodnog gubitka mišićne mase koji dolazi sa starenjem. Trening snage treba da bude važan deo vaše ukupne kondicije i ljudi svih starosnih grupa mogu da uključe ovakav trening u svoju rutinu. Na koji način trening snage doprinosi našem zdravlju:

- **Čuva kosti i čini ih jakim i zdravim** – Kostima moramo dati nekakav izazov, baš kao što treniramo mozak kako bi ostao oštar. Nakon, otprilike, 30 godina, počinjemo da postepeno gubimo gustinu kostiju. Imajte na umu da 80% žena ima znakove osteoporoze, upravo zbog gubitka koštane mase. U tome, pak, može mnogo da nam pomogne ovaj vid treninga. Naime, trening snage vrši pritisak na kosti, koje upravo iz tog razloga jačaju. Naše telo u tom momentu brine o preživljavanju, počinje da se prilagođava novonastaloj situaciji tako što nastoji da ojača, pa kosti postaju snažnije da bi izdržale ove pritiske.
- **Sprečava bolesti** – Poznato je da kardiovaskularne bolesti, dijabetes tipa 2 i sve klasične hronične bolesti, manje su verovatne ukoliko se sprovodi bilo kakav oblik aktivnosti, od treninga snage do kardio treninga. Kao što je trčanje dobro za vaše srce, mozak, struk i vaše mentalno zdravlje, isto važi i za trening sa tegovima. Što smo jači, otporniji smo na bolesti i samim tim ukupan rizik za smrtnost se smanjuje.
- **Poboljšava metabolizam i gubitak masti** – Aerobne vežbe poput hodanja, trčanja i vožnje biciklom, dobro su poznate kao način da se poveća broj kalorija koje sagorimo tokom dana i tako nastojimo da izgubimo višak kilograma. Ali i trening snage takođe pomaže u tome (čak i ako ne sagorevate ogroman broj kalorija tokom vežbanja). Dobar trening snage povećava potrošnju kiseonika, a telo i dalje sagoreva kalorije nakon vežbanja. Trening snage održava metabolizam aktivnim posle vežbanja i to mnogo duže nego posle aerobne vežbe.
- **Reguliše insulin i smanjuje upalne procese u telu** – Uz to što sprečavate hronične bolesti, trening snage takođe troši glukozu, što je dobra vest za one koji se bore sa dijabetesom tipa 2. Dizanje tegova pomaže i u borbi protiv upalnih procesa u telu. Redovni treninzi snage,

otprilike dva puta nedeljno, rezultiraju padom upalnih procesa kod žena sa prekomernom težinom.

- **Poboljšava držanje, san, raspoloženje i nivo energije** – Trening sa tegovima donosi i brojne druge prednosti. Pored estetskih i fizioloških, utiče i na to kako se osećamo. Trening sa tegovima dokazano poboljšava kvalitet spavanja čoveka. Nakon toga dolazi i do promene u raspoloženju, energiji, kao i navici za treningom, zbog čega većina ljudi zavoli trening i odlazak u teretanu.
- **Poboljšava snagu i izdržljivost** – Dok treniramo telo postaje jače, a ti efekti će se kasnije usmeriti i na druge aspekte fizičke aktivnosti. Na primer, ako ojačamo noge, moći ćemo duže da izdržimo u šetnji, planinarenju, usponima. Dobri trkači koji treniraju sa tegovima, na ovaj način zapravo poboljšavaju efikasnost trčanja. Oni mogu da trče istom brzinom koristeći manji kapacitet snage nogu.

Oporavak mišića nakon treninga ključan je za postizanje optimalnih rezultata i prevenciju povreda. Tokom vežbanja, telo doživljava značajan fizički i hemijski stres, što rezultira umorom i iscrpljenošću. Da bismo se pripremili za sledeće izazove, važno je posvetiti vreme oporavku. Aktivni i pasivni oporavak, uključujući vežbe niskog intenziteta, istezanje i toplo-hladne kupke, doprinose bržem regenerisanju mišića. Nakon intenzivnog treninga, važno je izbegavati nagli prekid aktivnosti kako bi se metabolizam postepeno smirio. Istezanje pomaže u održavanju elastičnosti mišića i smanjuje rizik od povreda. Kvalitetna ishrana, rehidracija i adekvatan san su takođe ključni za efikasan oporavak. Hrana bogata proteinima i hranljivim materijama treba da se unese neposredno nakon vežbanja, dok je pravilna hidratacija neophodna za obnavljanje izgubljene tečnosti. Ne smemo zaboraviti ni na mentalni oporavak kroz tehnike opuštanja poput joge ili meditacije, koje pomažu u smanjenju stresa i napetosti. Kombinovanjem svih ovih metoda, osiguravate sebi brži oporavak i bolje performanse na sledećim treninzima.

Napomena: Ako imate zdravstvenih problema, obavezno se konsultujte sa svojim lekarom koji tip treninga snage je najbolji da zadovolji vaše potrebe i sposobnosti. ■

Poseta vatrogasaca iz Slovenije

Tekst: **Dragan Vasiljević**, Tehnički rukovodilac protivpožarne zaštite i kontrole protivpožarne opreme

02.10.2024.godine, naše kolege, vatrogasci iz profesionalne vatrogasne jedinice Impol-a iz Slovenske Bistrice posetili su Srbiju, i naravno Impol Seval, gde su imali priliku da se upoznaju sa najnovijom opremom i savremenim vozilima koje koristi naša vatrogasna jedinica. Tokom posete, ostvarena je sjajna saradnja i izgrađeno prijateljstvo sa slovenačkim kolegama. Gosti su posebno bili impresionirani modernizacijom vozila i opreme, koja značajno doprinosi efikasnosti u hitnim intervencijama. Kroz interaktivne prezentacije i praktične prikaze, razmenili smo iskustva i znanja o tehnikama gašenja požara i spasilačkim operacijama, čime je učvršćena saradnja između slovenačkih i srpskih vatrogasnih službi. Nakon posete našem Društvu, ekipa je otišla na Zlatibor i Kadinjaču, gde su se upoznali sa lokalnim znamenitostima i važnim istorijskim mestima. U okviru boravka u našoj zemlji gosti su bili u obilasku glavnog grada, gde su, između ostalog, posetili i Kuću cveća, još jednu sponu iz zajedničke istorije naša dva naroda. Ova poseta je ojačala veze između vatrogasnih službi i otvorila vrata za buduću saradnju i razmenu iskustava. ■

DEČJA NEDELJA U VATROGASNOJ JEDINICI IMPOL SEVAL-A

Ove godine, pod pokroviteljstvom Ministarstva za brigu o porodici i demografiju, sprovodi se nacionalna manifestacija za zaštitu i promociju dečijih prava, pod nazivom Dečja nedelja. Ovogodišnji slogan manifestacije je „Ja sam dete, imam plan: tolerancija i ljubav za svaki dan“.

U okviru Dečje nedelje, kao i godinama unazad, nastavljena je dobra saradnja između našeg Društva i vrtića „Maslačak“ iz Sevojna čiji mališani su posetili prostorije vatrogasne jedinice gde su, neizmerno se zabavljajući, imali prilike da steknu uvid u vrlo bitan i ozbiljan posao zaštite od požara. ■

Spisak zaposlenih i bivših zaposlenih u Impol Seval a.d. Sevojno, koji su u 2024. godini navršili ili navršavaju jubilarne godine neprekidnog rada u Društvu

35 godina

1.	Arsenijević M. Dragan	8.	Janković R. Željko	15.	Nikolić M. Miloš
2.	Bogosavljević S. Radojko	9.	Janković M. Miroljub	16.	Paunović J. Jakov
3.	Bučić-Mitrović M. Ljiljana	10.	Janković D. Slavko	17.	Potparić D. Veselin
4.	Vasilić M. Mladen	11.	Kukoljac M. Ranko	18.	Ranković T. Miroslav
5.	Gogić D. Perica	12.	Maksimović M. Vladimir	19.	Savičić M. Milija
6.	Diković M. Gordana	13.	Marinković S. Petar	20.	Stanojčić S. Željko
7.	Zorić Z. Zoran	14.	Nenadić R. Dragan		

25 godina

1.	Jokić M. Igor	2.	Miičić G. Vida	3.	Tomanović N. Predrag
----	---------------	----	----------------	----	----------------------

20 godina

1.	Mutavdžić S. Milenko	2.	Saveljić LJ. Aleksandar		
----	----------------------	----	-------------------------	--	--

15 godina

1.	Aćimović B. Slavica	10.	Dimitrijević L. Marina	19.	Pantelić B. Vuk
2.	Antonijević M. Marko	11.	Đenadić B. Aleksandar	20.	Planić D. Mitar
3.	Arsenijević S. Biljana	12.	Đoković D. Slobodan	21.	Pešić Z. Marko
4.	Arsenijević M. Željko	13.	Đurđević M. Slobodan	22.	Radović D. Borko
5.	Vasiljević M. Đorđe	14.	Janković T. Darko	23.	Stančić J. Dimitrije
6.	Vasiljević S. Dragan	15.	Karaklić D. Marko	24.	Starčević N. Dragan
7.	Vukotić B. Slobodan	16.	Maksimović B. Gordana	25.	Starčević V. Nenad
8.	Gavrilović R. Aleksandra	17.	Marković R. Miroslav	26.	Tešić D. Mladen
9.	Dejović V. Branko	18.	Miličić M. Stevo	27.	Šišović Lj. Miloš

10 godina

1.	Antonijević M. Nikola	10.	Lješnjak B. Marko	19.	Radovanović D. Milan
2.	Arsović D. Nemanja	11.	Mandić D. Milijan	20.	Savić R. Ivana
3.	Bojović M. Nikola	12.	Marković G. Dušica	21.	Skoković Ristićević D. Ana
4.	Brković M. Jelena	13.	Milivojević A. Desimir	22.	Stojanović D. Aleksandar
5.	Vermezović D. Nebojša	14.	Nikolić T. Danka	23.	Tomanović M. Bojan
6.	Vesnić M. Marko	15.	Obradović D. Jasmina	24.	Tomić D. Tomislav
7.	Vujović T. Milovan	16.	Ostojić M. Dobrica	25.	Čatić M. Ružica
8.	Đokić A. Lazar	17.	Pjević Đ. Aleksandar	26.	Čolić M. Dušan
9.	Đurić LJ. Ivan	18.	Radojičić N. Nemanja		

Jubilarci: junior i senior

U toku 2024. Godine 78 zaposlenih i bivših zaposlenih je navršilo ili navršava jubilarne godine neprekidnog rada u Društvu.

MARKO VESNIĆ: 10 JUBILARNIH GODINA RADA U DRUŠTVU

Nakon praktične nastave koju sam obavljao u Društvu, sledeći logičan korak nakon školovanja bio je da se zaposlim u ovoj fabrici koja je i tada važila za giganta i vrlo cenjenu firmu. Primljen sam na poslovima Rukovalac peći za žarenje. O poslovima sam najviše naučio od mentora koji mi je tada dodeljen, Milović Srećka, kao i od Stankić Željka, sa kojima sam naredne dve godine radio u istim smenama. Od 2023.godine naziv poslova koje obavljam glasi Rukovalac peći za žarenje I. U toku rada u Društvu osposobljen sam za rukovanje viljuškarem, što smatram za lično napredovanje. Sa kolegama koje sam naveo kao najveću pomoć i podršku pri počecima rada i dalje imam prijateljske odnose. Vremenom sam i sa drugim zaposlenima uspostavio dobre odnose, čak se iz jednog takvog prijateljstva razvilo i kumstvo, tako da bih međuljudske odnose istakao kao jednu od većih brojnih prednosti rada ovde. Takođe, ono što mi odgovara kao zaposlenom u Društvu je uređen sistem evidentiranja radnog vremena. Mislim da mogućnost da se svoje vreme planira unapred, znajući da smena traje 8 sati, kada tačno počinje i kada se završava, odgovara zaposlenima, pogotovu onima čiji su roditelji radili u sličnom sistemu.

Možda 10 godina nekome ne izgleda puno, ali meni ovaj jubilej zaista donosi osećaj ličnog uspeha, potvrdu kvaliteta kao zaposlenog i mirnije planiranje dalje budućnosti.

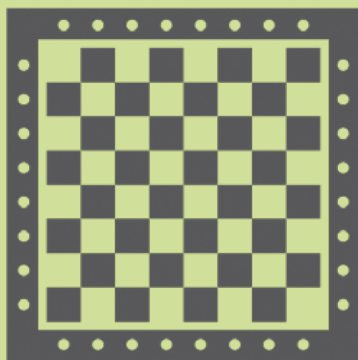
MLADEN VASILIĆ: 35 JUBILARNIH GODINA RADA U DRUŠTVU

Kao stipendista Društva, radni odnos u Valjionici aluminijuma sam započeo 11.09.1989.godine na poslovima Inženjer za plan i pripremu. Veoma sam zahvalan kolegama koji su u tom trenutku radili u Planu i pripremi: Dušku Medenici, Prvoslavu Đuriću, Željku Stojkoviću, Ljiljani Gajić, Desanki Smiljanić, Milici Murić i Milanki Dikić. Od 1993 do 2007 sam bio član Skupštine i Upravnog odbora Valjaonice aluminijuma. U međuvremenu sam promenio nekoliko poslova u okviru društva – Šef pogona METAL, Inženjer tehnike i razvoja I, Inženjer u Odeljenju boja, Tehnolog metalurške tehnologije PJ Valjaonica I i Šef Tehnologije PJ Valjaonica kako bih u aprilu 20214.godine prešao na poslove Glavni tehnolog hladnog valjanja, koje do danas obavljam.

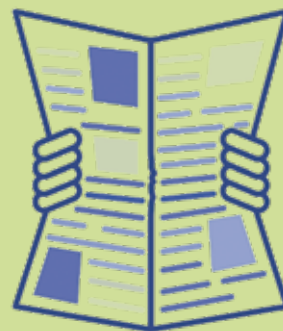
Glavne razlike sa početka karijere i sada su da je sada dosta uloženo u modernizaciju i nabavku nove opreme, dok je ranije proizvodni program bio raznovrsniji.

Jubilej je veoma važan za svakog zaposlenog, jer se zaokružuje jedan vremenski period na mestu gde svako od nas provodi najveći deo svog života.

NAŠI PENZIONERI

Draškić Velibor – Zasnovao
je radni odnos u Društvu
23.08.1983.godine.
U penziju je otišao 02.09.2024.
godine sa poslova Pomoćni
radnik u proizvodnji i ložac.

6. ČAČANSKI POLUMARATON

Grad Čačak, SC „Mladost“ i Sportsko udruženje „Čačak trči - Two peaks endurance team“, u nedelju 29.09.2024. godine, organizovali su po šesti put uličnu trku „Čačanski polumaraton“, na kojoj je trčalo oko 850 takmičara. Oni su se nadmetali u tri discipline: polumaraton (21,1 km), frtalj maratona (10,55 km) i trka zadovoljstva (5,275 km).

I Impol Seval je ove godine imao svoje predstavnike na ovom sportskom događaju, i to na trkama od 10 i 21 km. Ni tmurno nebo, kiša, mokre ulice i hladan vetar nisu sprečili zaposlene Dalibora Arsića, Slobodana Božovića, Vukašina Lazića i Lazara Đokića da istrče svoje trke. Arsić je stazu dužine 10,55 km istrčao u vremenu 01:01:47, dok je Božovićistu distancu savladao za 00:52:08. Nešto kondiciono spremniji Lazić i Đokić uzeli su učešće na najzahtevnijoj disciplini i stazu dužine 21,1 km istrčali za 01:57:40, odnosno 01:31:40. ■

Rekreativni sportisti, zaposleni Impol Seval-a, testirali su svoju fizičku spremnost na planinskoj trci Jelova Gora Trail koja je održana 14.09.2024.

godine na planini Jelova Gora. Zaposleni Nikola Radojičić, Vukašin Lazić, Dalibor Arsić i Slobodan Božović su bez većih problema pretrčali stazu dužine oko 12 km sa kumulativnim usponom od oko 330 metara čime su pokazali zavidnu fizičku spremu i kondiciju. Ni relativno niska temperatura za ovo doba godine, ni kišni i tmurni dan nisu predstavljali problem za naše sportiste da savladaju planinsku stazu koja je počinjala od poznatog izletišta Jovanova voda i koja se protezala duž rečice Tatalija i vrha Jelenina glava sa nadmorskom visinom od 1011 mnv. Za razliku od atletskih i uličnih trka koje se trče po ravnim i veštačkim podlogama (asfalt, tartan), trejl trke se trče po prirodnim podlogama (zemlja, makadam, blato, trava) sa uzbrdicama i nizbrdicama u prirodnom okruženju. Iz tog razloga trejl trke predstavljaju svojevrsnu avanturu za sve rekreativne trkače i zaljubljenike u prirodu.

Inače, Jelova Gora, planinska lepota koja se nalazi na samo 9 km od centra Užica, poseduje nekoliko uređenih izletišta i niz dobro obeleženih planinarskih staza različitih dužina. U ovom prelepom parku može se pronaći spas i odmor od gradske gužve i buke, udahnuti čist vazduh i razbistriti um. ■

AKTIVNOSTI SAMOSTALNOG SINDIKATA IMPOL SEVALA

Tekst: **Perica Gogić, Predsednik Samostalnog sindikata**

U okviru rada Sindikata, u 2024 godini, najvažnije aktivnosti su bile na održavanju, poboljšavanju i poštovanju Kolektivnog ugovora. U toku ove godine sa poslodavcem je dogovoreno povećanje najniže cene rada od 10%, a takođe je i usvojen Aneks Kolektivnog ugovora koji je omogućavao zaposlenima koji ostvare uslov za prevremenu starosnu penziju do 31.03.2024. godine da ostvare pravo na 5 prosečnih zarada u Republici Srbiji umesto dve. Povećavani su iznosi pomoći Sindikata zaposlenima po različitim osnovama. Bitno je istaći da je i ove godine, kao i prethodne, poslodavac dosledno poštovao Kolektivni ugovor tako što su isplaćena sva davanja prema zaposlenima (plate, regresi, jubilarne nagrade, prevoz...). I ove godine Sindikat je upravljao radom Kampa u Buljaricama. Popunjenost kapaciteta u ovoj turističkoj sezoni je bila preko 80%. Tokom cele godine vršeno je redovno održavanje, zamena dotrajalih delova i ulaganje u infrastrukturu Kampa. Doneta je odluka za učešće na Sportskim igrama radnika Srbije i Crne Gore

u Budvi, gde su učešće, po ovoj odluci, uzela 22 zaposlena iz društava sistema Impol Seval u periodu od 04.06. do 09.06.2024. godine. Organizovani su različiti izleti i druženja od kojih treba istaći učešće na

Drinskoj regati sa 45 zaposlenih. Od 01.10.2024. godine počele su izborne aktivnosti na svim nivoima u organizaciji Samostalnog sindikata Impol Seval-a. ■

Rekreacija za zaposlene

U okviru Projekta promocija zdravlja – promocija fizičke aktivnosti, ove godine, kao i prethodnih, Impol Seval, u saradnji sa Samostalnim sindikatom, organizuje rekreaciju za zaposlene. U okviru rekreacije, za zaposlene obezbeđeno je korišćenje nove sportske hale u Krčagovu u terminima utorkom i petkom od 18h do 19h. Takođe, obezbeđeno je i korišćenje teretane „Healty living“ u Krčagovu. Zaposleni mogu koristiti usluge teretane radnim danom od 07-22 h, subotom od 08-16h, bez vremenskog ograničenja. Stare kartice za teretanu važe i dalje. Za izdavanje novih potrebno je poneti sa sobom ličnu kartu i fabričku legitimaciju. Rekreacija je organizovana za period od oktobra 2024. godine do maja 2025. godine. ■

JUBILEJ KULTURNO UMETNIČKOG DRUŠTVA "SEVOJNO"

2024. godina je godina jubileja za Kulturno Umetničko Društvo Sevojno, sa ponosom možemo reći da slavimo 70 zlatnih godina.

Davne 1954. desetak radnika Valjaonice bakra se okupilo i uz pomoć rukovodstva fabrike osnovalo folklornu sekciju KUD-a Sevojno, mesto gde bi se okupljali družili i pokušali da sačuvaju naše narodne igre koje su već tada počele da izumiru. Godinama je društvo raslo, rađale su se nove sekcije. Pored folklorne došle su tu dramska, recitatorska, narodni orkestar, rok orkestar, tamburaški orkestar, pevačke grupe... Svih ovih 70 godina jedino su opstali folklorna sekcija, narodni orkestar i od pre par godina vratili smo i žensku i mušku pevačku grupu.

KUD Sevojno uvek je bio jedno od boljih društava u Srbiji. Bilo je tu raznih nagrada i priznanja, ali sa ponosom ističemo poslednjih 10 godina kada smo više puta bili najbolji ansambl Srbije kako u kategoriji odraslih tako i u dečjim kategorijama.

U jubilarnoj godini, pored mnogobrojnih nastupa širom Srbije, naši igrači predstavili su se publici u Tunisu, Grčkoj i Italiji, dok ih u novembru mesecu čeka i turneja u Nemačku. Užička publika imala je priliku u 2024. godini da uživa u tri koncerta od kojih bi posebno izdvojili koncert 31. avgusta na prepunom gradskom trgu, gde su se građanima predstavili svi igrači našeg društva od najmlađih do najstarijih.

Do kraja godine naše članove, pored turneje u Nemačku čeka još par bitnih nastupa u sklopu proslave 70 godina. Prvo će pevačke grupe i narodni orkestar imati svoj koncert u GKC-u 13. novembra koji će takođe biti i promocija CD-a muške i ženske pevačke grupe, zatim 13. decembra svečana akademija

u Narodnom pozorištu u Užicu i 14. decembra takođe u Narodnom pozorištu centralni koncert gde će se publici predstaviti veliki broj igrača koji je za ovih 70 godina prošao kroz naše društvo. Posebno se zahvaljujemo našim osnivačima Valjaonici bakra i Valjaonici aluminijuma Impol Seval a.d. Sevojno koji su godinama uz svoj KUD i bez čije podrške sve ovo ne bi mogli ostvariti.

ALUMINIJUM – „KRILATI“ METAL

Izvor: Internet

U XX veku ni jedan metal iz grupe od 9 vrsta obojenih metala nije imao takvu, moglo bi se reći, strelovitu liniju i nagli uspon, kao što je aluminijum, koga još nazivaju – metal „kosmičke ere“.

Ovim metalom obeleženo je ono vremensko razdoblje koje karakteriše ubrzan ritam industrijske revolucije, čime je data posebna dimenzija razvoju svih vrsta transportnih sredstava, telekomunikacionih sistema i kosmonautike. Vrlo široka primena aluminijuma u svim delatnostima metaloprerađivačke industrije sa izrazito visokim trendovima njegovog korišćenja u avioindustriji, brodogradnji, vojnoj industriji i dr, dala je poseban pečat jednom novom talasu u kompleksnoj industriji proizvodnje i prerađivačke industrije svih vrsta metala. O tome, koliko je razgranata upotreba ovog metala u privredi, najbolje svedoči podatak, da su aluminijum i njegove legure zastupljeni u izradi više od 500 000 proizvoda.

Svaki od 10 najpoznatijih vrsta metala svedoči njihovim otkrićima, upotrebi i korisnosti širokog dijapazona - od kojih su neki od njih manjeg opsega, pokriveni „tajanstvenom izmaglicom“ koje dodiruju granice božanstva.

Otuda je teško izdvojiti najzanimljiviji, najprivlačniji, najrasprostranjeniji u Zemljinoj kori, naravno i najdragoc-

niji u skoro svim privrednim granama i delatnostima i doprinosu naučnom i tehničkom progresu u, moglo bi se reći, svim vidovima i sferama ljudskog stvaralaštva.

Baveći se višedecenijskim izučavanjem Ekonomije rude i metala (zvanično u udžbenicima na RGF stoji: „Mineralna ekonomija“), koja se odnosi na istoriju pronalaska, eksploatacije, oplemenjivanja (flotiranje-koncentracija), topljenja, rafinacije i elektrolize, kao i korišćenja u industriji, uopšte, posebno u metaloprerađivačkom kompleksu u najširem i najraznovrsnijem i najraznorodnijem opsegu, opredelio sam se za jednu omanju, više nego zanimljivu priču o aluminiju – Aluminijumu.

Po Herodotu, grčkom istoričaru iz 5. veka pre nove ere, drevni narodi su pri bojenju tkanina, da bi učvrstili boju, upotrebljavali kamen koji su zvali „alumen“, tj vezujući. Polazeći od ove istoriografske činjenice, posmatrane istorijske vremenske jedinice od 2,3 milenijuma od prvog korišćenja kame- na „alumena“, pa do rasprostranjenosti aluminijuma, trećeg po redu od svih elemenata za koje se zna da postoje u Zemljinoj kori, skoro za neverovati koliko je proteklo vremena od prve primene u drevnim vremenima, pa do otkrića nešto više (oko tri decenije), te sve do praktične, masovne primene „krilatog metala“. ■

AUTOR: MILINKO PUČIJAŠEVIĆ	NEOZBILJNI GESTOVI, ZAFRKAN- CIJE	AMERIČKI GLUMAC PACINO	GRAD U IZRAELU	STAREŠINA EPARHIJE, VLADIKA	ISTOČNI (SKR.)	OTKUCAJI PULSA	KISEONIK	DRŽAVNICA ŠRI LANKE BANDA- RANAIKE	KRIPTON	POKAZNA ZAMENICA	SMESA ZA PRANJE ZUBA	PROUČA- VALAC ISTORIJE
VRSTA OPTIČKE SPRAVE (MN.)												
ZATvoreNA KRIVA LINIJA							SEVERNI JELEN HAOS, BEZVLAŠĆE (GRČ.)					
RAZRED		FUDBALER HAMAN VELIKI RUSKI NAUČNIK MIHAIL							ISTOČNI (SKR.) PRITOKA SAVE KOD BRČKOG			
GRČKA NARODNO- OSLOBOD. VOJSKA IZ 2. SV. RATA					JEDAN OD SOKRATOVIH TUŽILACA OKRUG U IST. ENGLESKOJ					TEHNIČKI ODBOR (SKR.) DRVEĆE SA IGLICASTIM LISTOVIMA		
FABRIKA OBUĆE (SKR.)			MAJSTOR ZA LEPLJENJE PLOČICA GRADITELJ BRODOVA									
?											IZNOS SKAME- NIJANJE (GRČ.)	
NAPRAVE OD PLETENOG PRUČA						OSOBA KOJA NEŠTO HVATA RADIONICA ZA PRERADU LANA						
UZVIK, VIDI ONO				MODEL "RENOVOG" AUTO MOBILA STANOVNICI IRAKA					INDUSTRIJA PRECIZNOG ALATA (SKR.) REMETITI, NARUŠAVATI			
	MIRISNO ISPARENJE PEŠMA IZ PSALTIRA							MARKA INSTANT- SUPE HAJDUČKA TRAVA (BOT.)				
ČUVAR LOVAČKIH PASA, PŠETAR					VRSTA ZUBA- TOG KITA ŠPANSKI FUDBALER FERNANDO							DRUGO IME ZA JAPAN
INDIJSKA KRALJICA							FUDBALER MARKO GORDANA ODMILA, GOČA					
APSOLUTNA VISINA (SKR.)			ŽIVETI KAO ČERGAR, STALNO SE SELITI LAŽ (ŽARG.)									
LUKSEM- BURG		VLADARI U STAROM EGIPTU UPRAVCU, PREMA								OPERATIVNI PLAN (SKR.) UPRAVNA JEDINICA (SKR.)		
STARI OBLIK VEZNIKA "AKO"						ITALIJANSKI FUDBALER ĐENARO KLUB						
DRŽAVA U ZAPADNOJ AFRICI					NAŠ FUDBALER RATKO							

REŠENJE IZ PROŠLOG BROJA: PROSVEĆENOST, LARGO, URARTU, EJE, DIFOZGEN, SLABOST, VANI, O, DUSTABAN, Š, VLAKNO, ATILA, IA, LAVORI, UN, UKEBATI, ABI, PTA, DRATI SE, RERNE, VILANS, E, NIVOI, ISIL, DLAKAVOST, CU, MALANJE, TIKET, EVIDENCIJA, NJ, TATA, SARADNJA.

Rešavanjem nagradne skandinavke, otkrićete traženi pojam: _____
Skandinavku sa otkrivenim nagradnim pojmom dostavite u zatvorenom kovertu u Kadrovsku službu, kancelarija broj 8, do 15.12.2024. godine
Jedan izvučeni pošiljalac sa tačnim nagradnim pojmom biće nagrađen.

Vaše ime i prezime: _____

Dobitnik nagrade iz predhodnog broja je Vesna Sredić

